

«Халықаралық Педагогика академиясы» ҚҚ

«PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS» стандарттары бойынша білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға цифрлық және генеративті технологияларды интеграциялау: тәжірибе және үздік практикалар» жалпы білім беретін мектептер, колледждер мен жоғары оқу орындары педагогтерінің біліктілігін арттырудың қысқа мерзімді курстарының білім беру бағдарламасы

Ақтөбе қ., 2024

ӘОЖ 37.0
КБЖ 74.00
С 21

Рецензент:

Абай атындағы ҚазҰПУ тестілеу орталығының басшысы, пед.ғылымдар магистрі, тестолог, пед. өлшемдер бойынша маман, бағалау саласындағы халықаралық сарапшы, ҚР ҒЖБМ ҰТО РМҚК кеңесші-консультанты Смағұлова А.З.

Т.М. Туремуратов, А.Б.Сатанов

«PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS» стандарттары бойынша білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға цифрлық және генеративті технологияларды интеграциялау: тәжірибе және үздік практикалар» жалпы білім беретін мектептер, колледждер мен жоғары оқу орындары педагогтерінің біліктілігін арттырудың қысқа мерзімді курстарының білім беру бағдарламасы / Т.М. Туремуратов, А.Б. Сатанов – 1-басылым.– Ақтөбе: «Халықаралық Педагогика академиясы» ҚҚ, 2024. – 40 б.

Білім беру бағдарламасы білім беру жетістіктерін бағалау процесіне цифрлық және генеративті технологияларды интеграциялау саласындағы педагогтердің біліктілігін арттыруға бағытталған. Бағдарлама PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS халықаралық салыстырмалы зерттеулерінде қолданылатын тұжырымдамалық және әдістемелік тәсілдер, стандарттар, бағдарламалар, технологиялар, рамкалар, құралдарды қамтиды. Бағдарлама қатысушыларға ұлттық білім беру стандарттары мен жаһандық білім беру трендтеріне сәйкес келетін бағалаудың заманауи әдістерін әзірлеу және енгізу үшін практикалық дағдылар мен теориялық білім береді.

ISBN 978-601-09-8327-4

ӘОЖ 37.0
КБЖ 74.00

ISBN 978-601-09-8327-4

© Туремуратов Т.М., Сатанов А.Б. 2024

© «Халықаралық Педагогика академиясы» ҚҚ, 2024

МАЗМҰНЫ

1. Жалпы ережелер	3
2. Глоссарий	8
3. Бағдарлама тақырыбы	12
4. Бағдарламаның мақсаты, міндеттері және күтілетін нәтижелері	14
5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны	15
6. Оқу процесін ұйымдастыру	24
7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету	31
8. Бағдарлама нәтижелерін бағалау	32
9. Курстан кейінгі сүйемелдеу	35
10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі	37

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Қазіргі білім беруде білім алушылардың жетістіктерін бағалау білім беру процесінің тиімділігін анықтайтын негізгі элемент болып табылады. Білім беру дағдарысының жетекші себептерінің бірі - әсіресе дамушы елдерде білім алушылардың білімі мен дағдыларының нақты деңгейі туралы сенімді ақпараттың болмауы. Бұл білім беру сапасын жақсарту үшін үкімет деңгейінде нақты шаралар қабылдауды қиындатады.

Президент Қ.-Ж.К. Тоқаев 2024 жылғы қыркүйекте өзінің жыл сайынғы жолдауында жариялаған Қазақстанның саяси бағытында «экономиканы білікті кадрлармен қамтамасыз ету» басты бағыттардың бірі деп атап өтті [1]. Бұл дегеніміз, елдің басты құндылығы - оның адамдары және оларды сапалы білім беру арқылы жан-жақты дамыту басымдық деп тұжырымдады.

Қазақстандағы реформалардың негізгі бағыттарының бірі адами капиталды дамыту, бұл барлық салаларда білікті мамандардың болуын талап етеді. Ол үшін білім берудің жоғары сапасын, демек, білім беру жүйесінің деңгейлері мен кезеңдерінің әрқайсысына кіруде де, одан шығуда да сенімді бағалау құралдарын қамтамасыз ету қажет.

МОДО-2023 нәтижелері көрсеткендей, 4-сынып оқушыларының дайындық деңгейі орта есеппен 55%-ды құрайды, ал 9-сыныптарда ол 47% - ға дейін төмендейді [2]. 2023 жылғы ҰБТ қорытындысы бойынша талапкерлердің 85,24%-ы шекті балды алды [3]. 2022 жылғы PISA рейтингінде Қазақстан математика мен жаратылыстану ғылымдарындағы ілгерілеудің арқасында 51-ші орынға көтеріліп, өз позициясын біршама жақсартты, алайда оқу дағдылары әлсіз орында қала береді. Қазақстандық оқушылардың оқу (386) және жаратылыстану ғылымдары (423) бойынша орташа балдары ЭЫДҰ бойынша орташа балдан (тиісінше 476 және 485) едәуір төмен [4], бұл осы салаларда оқуды күшейту қажеттілігін атап көрсетеді.

Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру ұйымдарының МОДО нәтижелері республика бойынша орташа балл мүмкін 75 балдың 24,84-ін құрағанын көрсетті [5]. Ақтөбе облысында, Алматы облысында және Шымкент қаласында жоғары орташа баллаға қарамастан, білім беру қызметтерін көрсету сапасында айтарлықтай алшақтық байқалады, бұл осы өңірлердің колледждерінде сапалы білім беруде теңгерімсіздікті көрсетеді [5].

ҰБТ нәтижелері белгілі бір тенденцияларды анықтайды, ал МОДО және PISA білім алушылар арасында жоғары деңгейлі дағдыларды меңгерудегі кемшіліктерді көрсетеді. ҰБТ бағалары сонымен қатар талапкерлердің қиындықтарын көрсетеді, әсіресе жоғары дәрежелі дағдыларды бағалайтын тест тапсырмаларына жауап беру кезінде. Сапалы білім беру үшін студенттер терең білімді өлшеуге және күрделі дағдыларды қолдануға бағытталған тест тапсырмаларын шешуде көбірек тәжірибеден өтуі керек.

Жоғары білікті мамандарды даярлау үшін білім беру ұйымдары неғұрлым дайындалған және қабілетті түлектерге білім беру гранттарын қамтамасыз ете отырып, білім алушыларды іріктеудің әділ және объективті әдістерін пайдалануы тиіс. Бұл тұрғыда педагогикалық өлшемдер мен тестология саласындағы кадрлық әлеуетті дамытуға ерекше назар аудару керек. Бұл

халықаралық ұйымдардың заманауи теориялық тәсілдері мен ұсынымдарын ескере отырып, оқушылардың білімі мен дағдыларын бағалауға мүмкіндік береді.

Дамыған елдерде кеңінен қолданылатын бағалаудың заманауи тәсілдері оқыту мақсаттарын бірнеше бағыт бойынша жіктейді: пәндік білім мен дағдыларды игеру, пән контекстіндегі негізгі құзыреттерді дамыту, құндылықтар мен қатынастарды қалыптастыру [6]. Бұл тәсілдерді халықаралық стандарттарға сәйкестігін арттыру үшін қазақстандық білім беру жүйесіне біріктіру қажет.

Білім беру сапасын бағалау шеңберінде анықталған маңызды проблемалардың бірі білім алушылардың жетістіктерін сырттай бағалау құралдарының төмен сындарлы жарамдылығы болып табылады [7]. Бұл дегеніміз, тесттер білім беру стандарттарында көрсетілген құзыреттілік пен құндылықтарға бағытталған нәтижелерді әрдайым өлшей бермейді. Мысалы, сыни тұрғыдан ойлау және оқуды түсіну дағдыларын тексерудің орнына, тесттер көбінесе ақпаратты есте сақтау және көбейту қабілетін ғана бағалайды.

Табысы төмен елдердің ешқайсысында білім деңгейін бақылау және ұлттық білім беру саясаты мен бағдарламалары үшін кері байланыс механизмін қамтамасыз ету үшін стандартталған ұлттық бағалау жүйелері жоқ [8].

Педагогтердің сәйкес тест тапсырмаларын қолдануы оқытудағы олқылықтарды анықтауда және білім беру сапасын арттыруда шешуші рөл атқарады. Оқыту жеткіліксіз болған жағдайда, оқушылардың білім деңгейі мен сыныпта оқытылатын нәрсе арасында алшақтық жиі кездеседі [9]. Мұғалімдер оқушылардың материалды қаншалықты терең меңгергенін түсінбеуі мүмкін, бұл түсінуді жақсарту үшін оқыту әдістерін бейімдеуді қиындатады.

Сәйкес тест тапсырмаларын пайдалану оқу дағдарысын айқын етеді және мұғалімдерге оқушылардың білім деңгейін дәлірек бағалауға көмектеседі. Мысалы, Сингапурда оқушылар бірінші сыныптың басында скринингтік сынақтардан өтеді, бұл мұғалімдерге оқу дағдыларын меңгеру үшін оқушылардың қайсысы қосымша қолдауды қажет ететінін анықтауға көмектеседі [10]. Осылайша, сынып деңгейінде бағалау мәдениетін енгізу мұғалімдерге оқушылардың біліміндегі олқылықтарды уақтылы анықтауға және жоюға мүмкіндік беру арқылы тиімдірек оқытуға ықпал етеді.

Сонымен қатар, бұл мәселені шешу үшін ашық типтегі тапсырмалар, мультимедиялық және интеграцияланған тесттер сияқты тесттік тапсырмалардың жаңа түрлерін енгізу қажет, бұл дағдылардың кең спектрін, соның ішінде жоғары деңгейлі ойлауды өлшеуге мүмкіндік береді. Алайда, мұндай енгізу тестілеу тәсілдерінде, соның ішінде инновациялық технологияларды қолдануда елеулі өзгерістерді талап етеді.

Ұлттық бағалауға қатысатын мектептер педагогикалық тұрғыдан деректерді егжей-тегжейлі талдаусыз шикі ұпай түрінде нәтиже алады [11]. Бұл оқу бағдарламасының қай бөліктері білім алушыларға үлкен қиындықтар тудыратынын және көбірек назар аударуды қажет ететінін түсінуді қиындатады. Педагогикалық тұрғыдан ұлттық бағалау деректерін талдау бойынша

ұсыныстар мен нұсқаулықтарды әзірлеу білім беру процесін жақсартудың маңызды қадамы болады.

Өткен тәжірибе мен жан-жақты салыстыру қажеттілігін ескере отырып, ұлттық бағалау тәсілдерін өзгерту білім сапасын дәлірек бағалауға және төмен үлгеріммен байланысты ықтимал проблемаларды жоюға мүмкіндік береді [12].

2016 жылдан бастап Қазақстанда жаңартылған білім беру жүйесінің маңызды элементі - критерийлік бағалау енгізілді, оның мақсаты білім алушылардың білім жетістіктерін бағалаудың объективтілігі мен ашықтығын арттыру. Ы.Алтынсарин атындағы ҰБА оқушылар, педагогтер және білім беру ұйымдарының әкімшілігі арасынан 3000-нан астам респонденттерге сауалнама, сондай-ақ педагогтермен бірге фокус-топтар сериясын қамтитын кешенді зерттеу жүргізді [13]. Нәтижелерді талдау оқу процесіне қатысушылардың алдында тұрған жетістіктерін де, маңызды мәселелерін де көрсетті.

Зерттеу кезінде анықталған негізгі мәселелердің бірі - оқу бағдарламасының мақсаттарын сабақ мақсаттарына (36%) түрлендіруде, жиынтық бағалау (31%) үшін тапсырмаларды құрастыруда және жоғары дәрежелі дағдыларды бағалауда (30%) мұғалімдерге әдістемелік қолдаудың болмауы [13]. Сонымен қатар, мұғалімдердің 23%-ы бағалау критерийлері мен дескрипторларды әзірлеу бойынша қолдау қажеттілігін атап өтті [13]. Бұл проблемалар әсіресе соңғы жылдары саны айтарлықтай өскен ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс істеуде айрықша өзекті.

Зерттеу сонымен қатар мектеп басшыларының 56%-ы кейбір педагогтерге талдау, синтез және бағалау сияқты жоғары ойлау дағдыларын бағалау тапсырмаларын әзірлеуді қиын деп санайтынын анықтады [13]. Сауалнамаға қатысқандардың жартысынан көбі (52%) педагогтер формативті бағалаудың әртүрлі әдістерін қолдануда, әсіресе ерекше білім беруді қажет ететін және академиялық нәтижелері төмен оқушыларға қатысты қиындықтарға тап болғанын атап өтті [13]. Бұл педагогтерге осы салалардағы дағдыларын жақсартуға көмектесетін арнайы біліктілікті арттыру курстарының қажеттілігін көрсетеді.

Осы сын-қатерлерге жауап ретінде әдістемелік қолдауды күшейтуге және педагогтердің, әсіресе ауылдық мектептерде жұмыс істейтіндердің біліктілігін арттыруға бағытталған ұсыныстар әзірленді. Атап айтқанда, ауыл педагогтерін қамтуды кеңейту және қазақ тіліндегі курстарға ерекше назар аудара отырып, функционалдық сауаттылық пен логиканы дамытуды қоса алғанда, жоғары тәртіп дағдыларын бағалауға арналған тапсырмаларды әзірлеу бойынша онлайн және офлайн курстардың санын ұлғайту ұсынылды. Мысал ретінде PISA және PIRLS сияқты халықаралық салыстырмалы зерттеу тапсырмаларын пайдалану ұсынылады. Педагогтерге ерекше білім беру қажеттіліктері бар және/немесе академиялық нәтижелері төмен оқушыларға бейімделген тапсырмаларды енгізу, сондай-ақ үздік тәжірибелермен алмасу үшін әдіскерлер мен жаттықтырушылар арасындағы ынтымақтастықты күшейту ұсынылады.

Бағдарлама анықталған мәселелерді шешуге және ұсынылған ұсыныстарды іске асыруға бағытталған. Ол цифрлық және генеративті технологияларды қолдануды қоса алғанда, бағалаудың заманауи тәсілдерін

ұсынады, бұл мұғалімдерге білім беру процесінде критериалды бағалаудың тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді. Бағдарлама мұғалімдерге оқушылардың жеке қажеттіліктеріне бейімделген тест тапсырмаларын әзірлеу дағдыларын дамытуға көмектеседі және халықаралық стандарттарға сәйкес бағалауда инновациялық әдістер мен тәсілдерді қолдануға мүмкіндік береді.

Бағдарламаны енгізу Қазақстандағы білім беру сапасын бағалауда анықталған проблемалар контекстінде ерекше өзекті. Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасына сәйкес [14] бағалау жүйесінің тиімділігін арттыру үшін еңсеру қажет бірқатар түйінді сын-қатерлер бар.

Білім беру сапасын бағалауда келесі проблемалар анықталады:

1. Халықаралық және мониторингтік зерттеулердің қорытындылары бойынша ұсынымдардың жеткіліксіз іске асырылуы. Өңірлерде ұсынымдарды енгізу бойынша жоспарлы жұмыс жоқ, бұл білім беру практикасын жақсарту үшін алынған деректерді қолдануды қиындатады.
2. Білім басқармалары деңгейінде өңірлік тәуелсіз бағалау жүйелерінің болмауы, бұл алдын алу шараларын қабылдауға және анықталған проблемаларға жедел ден қоюға кедергі келтіреді.
3. Тестілеуді бағалау және әзірлеу бойынша мамандарға жоғары қажеттілік. Қазіргі уақытта елде халықаралық стандарттарға сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеуге қабілетті білікті кадрлар жеткіліксіз.
4. Білім беру жетістіктерін сыртқы бағалаудың қолданыстағы құралдарының халықаралық стандарттарға сәйкес келмеуі. Бұл деректерді корреляциялауда және нәтижелерге сапалы талдау жасауда қиындықтарға әкеп соғады.

Тұжырымдама PISA сияқты халықаралық зерттеулерде оқушылардың нәтижелерін жақсарту қажеттілігін көрсетеді. Осы мақсаттарға қол жеткізу үшін жасанды интеллект элементтерін білім беру мазмұнына интеграциялауды қоса алғанда, мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына (Стандарт) өзгерістер енгізу жоспарлануда. Оқыту мақсаттары мен білім беру нәтижелері нақтыланады, сондай-ақ зерттеу нәтижелері негізінде жаңа педагогикалық құралдар әзірленеді.

Анықталған проблемалардың негізінде келесі шешімдер бар:

1. Цифрлық технологияларды пайдалана отырып, жаңа педагогикалық тәжірибелерді әзірлеу және енгізу. Бұл, әсіресе функционалдық сауаттылық пен жоғары дәрежелі дағдыларды өлшеу контекстінде бағалау сапасын арттыруға мүмкіндік береді.
2. Халықаралық салыстырмалы зерттеулер мысалында тест тапсырмаларын енгізу, бұл білім алушылардың функционалдық сауаттылық деңгейін бағалауға және жақсартуға көмектеседі.
3. Күрделі немесе осал тақырыптардағы білімді тереңдетуге және педагогикалық құзыреттілікті кеңейтуге бағытталған педагогтерге арналған оқу бағдарламаларын құру. Бұл бағдарламалар кең қамтуды қамтамасыз ететін онлайн және офлайн форматтарда қолжетімді болады.

4. Тестілеу материалдары мен рәсімдерін әзірлеу, сараптау, сынақтан өткізу және талдау үшін тестологтар мен сарапшыларды даярлау, бұл бағалау сапасын жақсартуға ықпал етеді.

Бағдарлама жоғарыда аталған шешімдерді педагогтерді оқыту арқылы жүзеге асыруға, білім алушыларды бағалау процесінде озық тәсілдер мен технологияларды қолдануға арналған. Цифрлық және генеративті технологияларды пайдалану тест тапсырмаларының сапасын едәуір жақсартуға, бағалау процесін объективті және ашық етуге, сондай-ақ халықаралық стандарттарға сәйкестікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Сонымен қатар, Бағдарлама педагогтерге заманауи бағалау құралдарымен жұмыс істеу үшін қажетті құзыреттіліктерді дамытуға көмектеседі, бұл, нәтижесінде, қазақстандық оқушылардың, әсіресе ауылдық жерлердегі оқушылардың функционалдық сауаттылық деңгейін арттыруға әкеледі.

Бағдарлама білім беруді дамыту тұжырымдамасында қойылған мақсаттарға қол жеткізу жолындағы маңызды қадам болады және Қазақстандағы білім беру жетістіктерін бағалау жүйесіндегі сапалы өзгерістерді қамтамасыз етеді.

Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын іске асыру шеңберінде [15] басымдықтардың бірі білім беру жетістіктерін бағалау сапасын арттыру және оны халықаралық стандарттарға сәйкес келтіру деп айқындалған. Бағалау процесінде жүйелік шешімдер мен инновациялық тәсілдерді қажет ететін бірқатар проблемалар анықталды.

Негізгі проблемалардың бірі - қолданыстағы бағалау құралдарының сәйкестігінің жеткіліксіздігі, бұл білім алушылардың жоғары дәрежелі дағдыларын объективті өлшеуді қиындатады. Ұлттық бірыңғай тестілеуді (ҰБТ) жетілдіру жөніндегі пилоттық жоба шеңберінде тест тапсырмалары ақпаратты қолдану, талдау және рефлексиялау қабілетін әрдайым толық бағалауға мүмкіндік бермейтіні анықталды. Атап айтқанда, дәстүрлі тестілер фактілерді білуді тексеруге бағытталған, ал жаңа тәсілдер сыни ойлау және негізделген шешім қабылдау қабілеті сияқты жан-жақты когнитивті дағдыларды өлшеуді қажет етеді.

Тағы бір мәселе - қолданыстағы бағалау жүйесінің жеткіліксіз инклюзивтілігі. Бағалау процедуралары әрдайым оқушылардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескермейді, бұл сапалы білімге тең қол жеткізуге кедергі келтіреді. Бұл мүмкіндігі шектеулі оқушыларға ғана емес, сонымен қатар әлеуметтік-экономикалық жағдайы нашар студенттерге, сондай-ақ шетелдік студенттерге де қатысты.

Осы мәселелерді шешу үшін Тұжырымдамада цифрлық технологиялар мен психометриялық тәсілдерді бағалау процестеріне интеграциялау шаралары қарастырылған. Атап айтқанда, білім алушылардың танымдық және талдамалық қабілеттерін дәлірек өлшеуге мүмкіндік беретін стандартталған тесттерді әзірлеуге баса назар аудара отырып, ҰБТ-ны жетілдіру жүргізіледі.

Ұсынылған реформалар шеңберінде педагогикалық Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім

беру ұйымдарының түлектерін тәуелсіз сертификаттау институтын дамыту көзделеді. Бұл педагогикалық құрамның сапасын арттыруға және білім беру мекемелерінде жұмыс істеу үшін мамандарды іріктеудің қатаң критерийлерін жасауға ықпал етуі тиіс. Педагогикалық университеттер үшін аккредиттеу стандартын енгізу және сапаны ішкі қамтамасыз ету жүйесін құру Қазақстанда педагогикалық білім мен ғылыми-зерттеу қызметінің тұрақты дамуын қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Бағдарлама осы өзекті мәселелерді шешуге бағытталған. Бағалауда цифрлық технологиялар мен генеративті тәсілдерді қолдану тест тапсырмаларының сапасын жақсартып қана қоймай, бағалауды әділ әрі инклюзивті етуге мүмкіндік береді. Мысалы, жасанды интеллектті қолдана отырып, бейімделу тесттерін енгізу әр оқушының жеке ерекшеліктерін ескеруге мүмкіндік береді, бұл бағалаудың дәлдігі мен объективтілігін едәуір арттырады.

Сонымен қатар, бұл бағдарлама халықаралық стандарттарға сәйкес келетін бағалаудың жаңа әдістерін үйрете отырып, педагогтердің кәсіби құзыреттілігін дамытуға ықпал етеді. Бұл білім беру процесінің тиімділігін едәуір арттыруға және қазақстандық оқушылар мен студенттердің халықаралық салыстырмалы зерттеулердегі нәтижелерін жақсартуға мүмкіндік береді.

Осылайша, бағдарлама халықаралық стандарттарға сәйкес келетін нақты және объективті нәтижелерді қамтамасыз ете отырып, білім беру сапасын бағалау саласындағы заманауи сын-қатерлерге жауап беруге арналған.

2. ГЛОССАРИЙ

Тест тапсырмасы - сұрақтың өзін, кез келген ынталандырушы материалды (тапсырманың негізі) және жауап нұсқаларын (бірнеше таңдау тапсырмасы) немесе бағалау ережелерін (құрастырылған жауап тапсырмасы, ашық форматтағы тапсырмалар үшін) қамтитын тест сұрағы.

В.С. Аванесов терминдерді Тест түрінде тапсырма және Тест тапсырмасы деп ажыратады. Тест түріндегі тапсырма педагогикалық өлшеу теориясының алғашқы негізгі ұғымы.

Тест түріндегі тапсырма кейде «тест алдындағы тапсырма» деп аталады. Бұл тапсырма бастапқыда тек тестке қосылуы немесе қосылмауы мүмкін «дайындама» болып табылады. Тестке «енгізілген» тест тапсырмасы тест формасындағы тапсырмаларға қойылатын талаптардан басқа, қосымша анықталған статистикалық талаптарға жауап береді. Тапсырма болуы керек:

- белгілі қиындық;
- саралау қабілеті (тестілеу ұпайларының жеткілікті вариациясы);
- тапсырма ұпайларының бүкіл тест бойынша ұпайлармен, сондай-ақ басқа да математикалық және статистикалық талаптармен оң корреляциясы.]

Тест – оқушылардың білімі мен қабілеттерін сапалы және тиімді өлшеуге мүмкіндік беретін жүйе, тапсырмалар батареясы, нақты нысаны.

Тест спецификациясы – тесттің құрылымы мен мазмұнын анықтайтын құжат. Тесттің спецификациясы жалпы тест мазмұнының негізгі сипаттамаларын, сондай-ақ тест тапсырмаларының формаларын қамтиды. Тест спецификациясының мақсаттары, міндеттері мен құрылымы туралы ақпарат

қамтылуға тиіс, сондай-ақ тестілеуді өткізу, тестілеу нәтижелерін өңдеу және оларды түсіндіру қағидалары мен шарттарына қойылатын негізгі талаптар көрсетілуге тиіс.

Технологиялық матрица – педагогикалық тесттерді құрастыру үшін білім беру мазмұнын іріктеуді ұсыну нысаны.

Педагогикалық тест жоспары – әрбір тест тапсырмасы оқу пәнінің мазмұнының белгілі бір элементімен, білім немесе дағды түрімен байланысты болатын кесте.

Тапсырма паспорты – тест тапсырмасы туралы толық ақпаратты қамтитын құжат.

Тест тапсырмаларын талдау – тест мазмұнына тапсырманы қосу туралы шешім қабылданатын статистикалық талдау арқылы тест тапсырмаларының қиындығы мен саралау қабілетін анықтау процесі.

Тест тапсырмасының дұрыстығы – тест тапсырмасының сапалық сипаттамасы, оған сәйкес өлшеудің бір пәні мен дұрыс жауабы бар тапсырма дұрыс деп саналады.

Тест тапсырмасының саралау қабілеті – тест тапсырмасының білім алушыларды олардың дайындық деңгейіне қарай саралау қабілетінің сандық сипаттамасы.

Тапсырманың күрделілігі – оқу тапсырмасының нақты (объективті) қанықтылығымен және оны ұсыну формасымен сипатталатын тапсырма көрсеткіштерінің бірі.

Тапсырманың қиындығы – тест тапсырмасына дұрыс жауап берген тестіленушілердің үлесімен анықталатын тест тапсырмасының негізгі сандық сипаттамасы.

Бисериялық корреляция – айнымалылардың арақатынасын корреляциялық талдау әдісі, олардың бірі дихотомиялық шкала бойынша, екіншісі реттік немесе интервалмен өлшенеді.

Тапсырма нысаны (форматы) – тест тапсырмасында нақты материалды беру әдісі.

Бірнеше таңдау тапсырмасы – белгілі бір алдын ала ұсынылған (берілген) жауап нұсқалары бар тапсырма.

Ашық нысандағы (ашық форматтағы) тест тапсырмасы – субъект белгілі бір дәрежеде жауапты дербес тұжырымдауы керек тапсырма.

Сәйкестікті орнатуға арналған тест тапсырмасы – екі немесе одан да көп жиындардың элементтерін өзара байланыстыруды талап ететін тапсырма.

Дұрыс реттілікті орнатуға арналған сынақ – әрекеттердің, құбылыстардың немесе оқиғалардың дұрыс реттілігін орнатуды талап ететін тапсырма.

Мультимедианы пайдалану арқылы (мультимедиялық) тапсырма – мәтін, аудио, бейне, суреттер және графика сияқты әртүрлі мультимедиялық элементтерді қамтитын тапсырма.

Мәтіндік тапсырма – мәтінді оқуға және түсінуге бағытталған тапсырма.

Фасет – тапсырманың мазмұндық негізінің әртүрлі нұсқаларын қалыптастыру үшін қолданылатын біртекті элементтер жиынтығынан тұратын арнайы құрылым.

Балама – тапсырмаға жауаптың нұсқасы.

Дистрактор – қате, бірақ ақылға қонымды жауап (ағылш. to distract – алаңдату).

Тесттің сенімділігі – тест нәтижелерінің тұрақтылығы мен орындылығының көрсеткіші, тест нәтижелерінің дәлдігінің сипаттамасы және олардың кездейсоқ факторлардың әсеріне төзімділігі.

Тесттің сәйкестігі – бұл тесттің құрылған мақсатына қызмет ету қасиетін көрсететін тесттің кешенді сипаттамасы.

Параллельді тест нұсқалары – шамамен бірдей статистикалық сипаттамалары бар тест нұсқалары.

Тесттің сапасы – оның мақсатына сәйкес белгілі бір қажеттіліктерді қанағаттандыруға жарамдылығын анықтайтын тест қасиеттерінің жиынтығы.

Тестті жобалау – тестті жасау, қайта өңдеу және жақсарту процесі.

Кешенді тест – бұл бір уақытта бірнеше оқу пәндері бойынша, көбінесе ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолдана отырып өткізілетін емтихан түрі.

Тест дизайны – тестіленушілердің білімін, дағдыларын, дағдыларын немесе басқа сипаттамаларын өлшеудің белгілі бір мақсаттары бар тест құралын құрудың жүйелі процесі. Ол құрылымды әзірлеуді, тапсырмаларды тұжырымдауды, бағалау әдістерін таңдауды, мақсатты аудиторияны анықтауды және тиімді және объективті тестілеуге қажетті басқа аспектілерді қамтиды.

Өлшеу қателігі – зерттелетін шаманың өлшенген мәні мен оның шынайы мәні арасындағы айырмашылық.

Стандарттау – жалпы ережелерді, тесттерді әзірлеу рәсімдерін, оларды өткізуді және нәтижелерді бағалауды белгілеуді білдіреді.

Апелляция – тестілеу нәтижелеріне шағымдану процесі. Егер тестіленуші тест нәтижелерімен келіспесе және өткізу немесе бағалау процесінде қателіктер болуы мүмкін деп санаса, ол шағымдана алады. Апелляциялық рәсім қосымша дәлелдер, түсініктемелер беруді немесе тестілеу нәтижелерін қайта қарауды қамтуы мүмкін.

Тест тапсырмаларын сараптау – тест тапсырмаларының сапасын бағалау, олардың тест ерекшелігіне, техникалық тапсырмаға және талаптарға сәйкестігін тексеру.

Тестологиядағы модерация – бұл тест материалдары мен тестілеу нәтижелерінің сапасын бақылау және басқару процесі. Ол тестілеу нәтижелерін тексеруді және талдауды қамтиды.

Апробация (пилоттау) – олардың сапасын бағалау және жақсарту мақсатында тапсырмаларды практикада алдын ала қолдану процесі. Тапсырмалардың мақсаттарға қаншалықты сәйкес келетінін бағалау, білім немесе дағдылар деңгейін дұрыс бағалауға мүмкіндік беру және тестілеудің түпкілікті мақсаттарына қол жеткізуге ықпал ету үшін тестілеушілердің салыстырмалы түрде шағын тобында Апробация жүргізіледі.

Іріктеу – тестілеуге қатысатын адамдар тобы. Іріктеу үлкен бас жиынтықтың бөлігі болып табылады және оның мақсаты осы жиынтықта ұсынылған әртүрлілікті көрсету болып табылады.

Репрезентативті іріктеу – бұл жалпы популяциямен бірдей сипаттамалар мен пропорцияларды көрсететін үлгі.

Чек-парақ – тапсырмалар орындалуы тиіс талаптардың тізбесін қамтитын құжат.

Бағалау құралдары – деректерді жинау және нәтижелерді бағалау үшін қолданылатын құралдар.

Бағалау схемасы – тестілеу нәтижелерін бағалау жүргізілетін жүйеленген жоспар. Ол тапсырмаларға дұрыс және бұрыс жауаптар үшін қандай ұпайлар немесе ұпайлар берілетінін анықтайтын шкалаларды қамтиды.

Дихотомиялық бағалау шкаласы – тек екі санатты қамтитын шкала («дұрыс» немесе «қате»). Тестілеуде дихотомиялық шкаланы қолдану тесттің әрбір элементі толығымен дұрыс немесе мүлдем дұрыс емес деп бағаланатынын көрсетеді.

Бастапқы, алғашқы (шикі) ұпайлар – қатысушы ешқандай түзетулерсіз немесе түрлендіріусіз тест тапсырмаларына жауаптары үшін тікелей алатын ұпайлар. Бұл ұпайлар белгілі бір тест үшін белгіленген бағалау ережелеріне сәйкес дұрыс жауаптардың қосындысын білдіреді.

Шынайы балл – бұл тестілеу процесінде шектеулер мен кездейсоқ факторларға қарамастан, шынайы ұпайлар тестіленушінің құзыреттілік деңгейінің шынайы өлшемі болып табылатындығын көрсететін абстрактілі ұғым. Өлшеу нәтижесі (бақыланатын балл) шынайы балл мен өлшеу қателігінің қосындысы болып саналады.

Шәкілдеу – тестіленушілерден алынған бастапқы ұпайларды әртүрлі сынақтар, оқушылар немесе топтар арасындағы нәтижелерді салыстыруды қамтамасыз ететін стандартталған пішіндерге түрлендіру процесі.

Критерийлік балл – белгіленген критерийлер немесе бағалау стандарттары негізінде айқындалатын балл.

Өту балы – тест тапсырушы тесттен сәтті өту үшін алуы керек ұпайлар саны.

Шекті балл – бұл алдын-ала белгіленген стандарттан өтпегендерден немесе жетпегендерден өткендерді бөлетін шекара ретінде қызмет ететін ең төменгі балл деңгейі.

Психометрика - математика, психология, когнитивтік ғылымдар, педагогика қиылысында орналасқан әлеуметтік ғылымдардағы өлшеу теориясы мен әдіснамасын зерттейтін ғылым. Психометрика әлеуметтік ғылымдардағы өлшеу құралдарын әзірлеу принциптерін, сондай-ақ өлшеу деректерімен жұмыс істеу принциптерін анықтайды.

Психометриялық талдау – тесттерді статистикалық зерттеу және сипаттамаларын бағалау.

Қалыпты үлестіру – қисықтың симметриясымен және қоңырау тәрізді пішінімен сипатталатын статистикалық үлестіру. Қалыпты үлестірімде деректердің көпшілігі орташа мәнге шоғырланған, ал тарату ұштары екі жаққа симметриялы түрде өтеді.

Дистракторлық талдау – тестілеу және бағалау контекстіндегі дистракторларды талдау процесі. Дистракторлық талдаудың негізгі мақсаты –

тест тапсырушылардың қандай жауап нұсқаларын таңдайтынын және олардың таңдауына қандай факторлар әсер ететінін анықтау.

Медиана - бұл реттелген деректер қатарындағы орташа мәнді білдіретін статистикалық көрсеткіш.

Мода - ең жиі кездесетін деректер жиынындағы мән немесе мәндер.

Келісім статистикасы – бір деректер жиынындағы мәндердің басқа деректер жиынындағы сәйкес мәндерге сәйкес келу немесе корреляция дәрежесін бағалайтын статистикалық көрсеткіш.

Талдау картасы – тестілеу нәтижелерін талдау үшін әртүрлі графикалық немесе визуалды құралдарды пайдалану.

Экстремалды тапсырма – психометриялық талдау нәтижелері бойынша қиындық деңгейі өте жоғары немесе өте төмен тапсырма.

Экстремалды сынақталушы – жауаптары орташа мәндерден айтарлықтай ерекшеленетін немесе субъектілер тобында байқалған жалпы трендтерден ауытқитын тестіленуші.

Сынақталушы – белгілі бір білім саласында оның дайындық деңгейін бағалау мақсатында тестілеуден өтетін адам.

Сынақталушының профилі – тестіленушінің әртүрлі сипаттамаларын, қасиеттерін және тестілеу нәтижелерін сипаттау және бағалау. Субъектінің профилін қалыптастыру процесі тестілеу мақсаттарына және қолданылатын құралдарға байланысты өзгеруі мүмкін.

Қысқартылған матрица – деректердің интерпретациясын жақсарту немесе айнымалылар санын азайту мақсатында факторлық талдау нәтижелерін немесе басқа деректерді талдау әдістерін ұсыну үшін қолданылатын матрицаның қысқартылған немесе жеңілдетілген нұсқасы.

Факторлық талдау – бақыланатын айнымалылар жиынтығындағы нұсқаны түсіндіретін беймәлім (жасырын) факторларды анықтау үшін қолданылатын статистикалық талдау әдісі.

3. БАҒДАРЛАМА ТАҚЫРЫБЫ

Бағдарламаның жаңашылдық дәрежесі оқытуды педагогтердің жеке қажеттіліктері мен білім беру ұйымдарының талаптарына икемді бейімдеуге мүмкіндік беретін модульдік қағидатқа негізделген бірегей білім беру өнімі. Әрбір модуль цифрлық және генеративті технологияларды білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға интеграциялаудың нақты аспектілеріне арналған, бұл материалдарды игеруге жүйелі және дәйекті көзқарасты қамтамасыз етеді.

Әдістеменің жаңашылдығы - бағдарлама білім беру тәжірибесінде қолданылатын жасанды интеллект пен цифрлық технологиялар саласындағы соңғы әзірлемелерді біріктіреді. Бағдарламаның оқу материалдары халықаралық тәжірибе мен өзекті үрдістерді ескере отырып әзірленген, бұл оқытуды заманауи білім беру ортасы үшін барынша қолданбалы және өзекті етеді.

Ұйымдастырушылық-педагогикалық қамтамасыз етудің жаңалығы бағдарлама онлайн және офлайн нысандарды біріктіретін гибридті форматтағы оқытудың инновациялық нысандарын қамтиды. Қашықтықтан оқыту

платформалары мен интерактивті вебинарларды пайдалану әртүрлі аймақтардағы педагогтерге қолжетімділік пен ыңғайлылықты қамтамасыз етеді. Оқу процесінде генеративті технологиялар белсенді қолданылады, бұл оның тиімділігін едәуір арттыратын білім беру процесін автоматтандыруға және дербестендіруге мүмкіндік береді.

Нәтижелердің жаңалығы - бұл бағдарлама білім беру жетістіктерін бағалау үшін цифрлық технологияларды қолдану саласындағы педагогтердің құзыреттілігін арттыруға бағытталған. Бағдарламаға қатысушылар халықаралық стандарттарға сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеп, енгізе алады, сондай-ақ заманауи аналитикалық құралдарды пайдалана отырып, тестілеу нәтижелерін талдап, түсіндіре алады.

Бағдарлама Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында [14] және Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасында көрсетілген Қазақстандағы білім беру сапасын арттыру жөніндегі стратегиялық міндеттерді іске асыруға жәрдемдеседі [15]. Бағдарлама Қазақстанның PISA, TIMSS, PIRLS және CIVICS сияқты халықаралық салыстырмалы зерттеулерге қатысуына байланысты өзекті. Ол сондай-ақ педагогтердің кадрлық әлеуетін дамытуға ықпал етеді, бұл білім беру сапасының тұрақты өсуіне қол жеткізудің негізгі факторы.

Бағдарламаның бірқатар инновациялық аспектілері бар, соның ішінде бағалау процесіне генеративті технологияларды интеграциялау, тест тапсырмаларын білім алушылардың жеке қажеттіліктеріне бейімдеу үшін ЖИ қолдану, сондай-ақ педагогке өзінің кәсіби қызығушылықтары мен қажеттіліктеріне қарай оқыту траекториясын өз бетінше таңдауға мүмкіндік беретін икемді оқыту әдістемелерін енгізу.

Педагогтер үшін курстың негізгі жетістігі цифрлық және генеративті технологияларды өз тәжірибесінде тиімді қолдану мүмкіндігі болады, бұл оларға бағалаудың объективтілігі мен дәлдігін арттырып қана қоймай, жалпы оқыту сапасын едәуір жақсартуға мүмкіндік береді.

Бағдарламаның тақырыбы келесі модульдерді қамтиды:

1. Тестология теориясының негіздері және тест сапасының көрсеткіштері: тест тапсырмаларының сенімділігі, сәйкестігі және әділдігі ұғымдарын қоса алғанда, тестологияның негізгі принциптерін зерттеу.
2. Оқыту мақсаттары мен нәтижелері: ұлттық және халықаралық аспектілер: әртүрлі деңгейлердегі, соның ішінде халықаралық стандарттардағы оқу мақсаттарын салыстыру және талдау.
3. Тест тапсырмаларының формалары/түрлері және олардың ерекшеліктері: әр түрлі білім беру салалары үшін әр түрлі формадағы тест тапсырмаларын әзірлеу және бейімдеу.
4. Тест жоспары және тест спецификациясы: қиындық деңгейлері мен білім беру мақсаттарын ескеретін тест жоспарлары мен спецификацияларын құру.
5. Жасанды интеллект және тест тапсырмаларын әзірлеу: тест тапсырмаларын құру және бейімдеу үшін ЖИ қолдану.

6. Білім беру салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу: математика, жаратылыстану және тілдер сияқты білім салаларына арналған тесттерді әзірлеу ерекшелігі.

7. Тест тапсырмаларын сараптау: тексеру парақтары мен аналитикалық құралдарды қолдана отырып, тест тапсырмаларын бағалау және сынақтан өткізу процесі.

8. Функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу: білім алушылардың нақты өмірлік дағдыларын бағалауға бағытталған тапсырмаларды жобалау.

9. Цифрлық платформаларда және цифрлық қызметтерді пайдалана отырып, тест тапсырмаларын әзірлеу: цифрлық платформалар мен ЖИ құралдарын тест әзірлеу процесіне біріктіру.

Бағдарламаның практикалық компоненті алынған білімді халықаралық стандарттарға сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеу мен енгізуде белсенді қолдануға бағытталған. Бағдарламаға қатысушылар тест тапсырмаларын жасауға, бейімдеуге және талдауға байланысты практикалық тапсырмаларды орындайды, сондай-ақ білім беру жетістіктерін бағалауда жаңа технологияларды тиімді пайдалануға мүмкіндік беретін цифрлық платформалармен және ЖИ құралдармен жұмыс істеу дағдыларына ие болады.

4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕРІ ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕРІ

Бағдарламаның мақсаты ұлттық және халықаралық стандарттарға сәйкес оқушылардың оқу жетістіктерін тиімді бағалау үшін цифрлық және генеративті технологияларды пайдалану саласындағы педагогтердің дағдылары мен құзыреттіліктерін дамыту. Бағдарлама халықаралық зерттеулер мен ұлттық білім беру мақсаттарына сәйкес келетін бағалау жүйелерін әзірлеу, талдау және енгізу үшін заманауи әдістер мен құралдарды қолдануға қабілетті мамандарды даярлауға бағытталған.

Бағдарламаның міндеттері:

1. Бағалау тапсырмаларының жоғары сапасын қамтамасыз ету мақсатында қатысушыларды тест тапсырмалары сапасының сенімділік, сәйкестік және әділдік сияқты негізгі көрсеткіштерімен таныстыру.

2. Тест тапсырмаларын әзірлеу үшін таксономиялар мен шеңберлерді қолдануға баса назар аудара отырып, ұлттық және халықаралық деңгейдегі бағалаумен оқыту мақсаттары мен нәтижелерінің арақатынасын зерттеу.

3. Білім беру мақсаттары мен стандарттарына қарай бірнеше таңдау тапсырмасы, ашық нысандағы және басқалары сияқты түрлі типтегі тест тапсырмаларын әзірлеуге және қолдануға үйрету.

4. Тест жоспарларын және олардың спецификацияларын құру, тапсырмаларды қиындық деңгейлері бойынша бөлу және бағалау мақсаттарына сәйкестікті белгілеу бойынша дизайн дағдыларын қалыптастыру.

5. Тест тапсырмаларын әзірлеу, талдау және дербестендіру үшін ЖИ мүмкіндіктерін зерттеу, бұл мұғалімге тапсырмаларды білім алушылардың білім беру қажеттіліктеріне тиімді бейімдеуге мүмкіндік береді.
6. Ұлттық және халықаралық стандарттарды ескере отырып, адам және қоғам, тіл және әдебиет, жаратылыстану, математика және информатика сияқты негізгі білім беру салаларында тест тапсырмаларын әзірлеуге үйрету.
7. Чек-парақтар мен критерийлерді пайдалана отырып, тест тапсырмаларына сараптама жүргізу, сондай-ақ тест материалдарын жақсарту үшін апробация нәтижелерін талдау дағдыларын қалыптастыру.
8. Ұлттық білім беру контекстіне халықаралық тәсілдерді бейімдей отырып, білім алушылардың функционалдық сауаттылығын бағалауға бағытталған тест тапсырмаларын әзірлеу әдістемелерін меңгеру.
9. Тест тапсырмаларын әзірлеу және басқару, сондай-ақ тестілеу нәтижелерін автоматтандырылған талдау және интерпретациялау үшін цифрлық платформалар мен сервистерді пайдалануды үйрету.

Күтілетін нәтижелер. Бағдарламаға қатысушылар:

- 1) PISA, TIMSS, PIRLS және CIVICS сияқты халықаралық сапа стандарттарын ескере отырып, тест тапсырмаларын әзірлеу және оларды ұлттық білім беру контекстіне бейімдеу.
- 2) бағалау процесін жақсартуға және оны объективті және тиімді етуге мүмкіндік беретін дербестендірілген және бейімделген сынақтарды жасау үшін цифрлық және генеративті технологиялар құралдарын меңгереді.
- 3) тест тапсырмаларын сараптауды, апробациялауды және нәтижелерді талдауды үйренеді, бұл тестілердің жоғары сапасы мен білім беру стандарттарына сәйкестігін қамтамасыз етеді.
- 4) тест тапсырмаларын әзірлеу және талдау үшін ЖИ пайдаланылады, бұл білім алушылардың білім беру траекторияларын бағалау және дербестендіру тиімділігін арттырады.
- 5) сыни және креативті ойлау дағдыларын, жобалық есептерді шешуді, деректер туралы ғылымды және есептеулік ойлауды жақсартады және ЖИ көмегімен тест тапсырмаларын әзірлеу мен пайдалануда этикалық стандарттар мен көзқарастарды дамытады.

5. БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ:

Бағдарлама келесі модульдер мен компоненттерден тұрады:

1.	1 модуль: Тестология теориясының негіздері мен тест сапасының көрсеткіштері
1.1	Тестологияның негізгі ұғымдары мен принциптері.
1.2	Тест тапсырмаларының сапасын негізгі көрсеткіштер көмегімен қалай бағалауға болады?
1.3	Тестілеудегі сенімділіктің, сәйкестіктің және әділеттіліктің маңыздылығы.
1.4	1 вебинар. «Тестологияның негізгі түсініктері: сенімділік, сәйкестік және әділеттілік»

1.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар тест сапасының негізгі көрсеткіштерін (сенімділік, сәйкестік) пайдалана отырып, тестілеу жағдайларын талдайды, содан кейін теориялық білімге негізделген бағалау нәтижелерін талқылайды .
2	2 модуль: Оқу мақсаттары мен нәтижелері: ұлттық және халықаралық аспектілер
2.1	Оқыту мақсаттары мен нәтижелері бағалау мақсаттарымен қалай салыстырылады?
2.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу үшін таксономиялар мен рамкаларды қалай пайдалануға болады?
2.3	Ұлттық білім беру стандарттары халықаралық зерттеулерге қалай сәйкес келуі мүмкін?
2.4	2 вебинар. «Ұлттық және халықаралық білім беру стандарттарындағы бағалаумен оқыту мақсаттары мен нәтижелерінің арақатынасы».
2.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар стандарт пен оқу бағдарламалары негізінде белгілі бір оқу пәні үшін бағалау мақсаттарын тұжырымдайды.
3	3 модуль: Тест тапсырмаларының формалары/типтері және олардың ерекшеліктері
3.1	Тест тапсырмаларының негізгі формалары мен типтері.
3.2	Тест тапсырмаларының әр түрінің ерекшеліктері.
3.3	PISA, TIMMS, PIRLS и CIVICS қолданылатын тест тапсырмаларының мысалдары.
3.4	3 вебинар. «Тест тапсырмаларының типологиясы: PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS халықаралық зерттеулеріндегі ерекшеліктері мен мысалдары».
3.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар белгілі бір білім беру саласы үшін әртүрлі типтегі (мысалы, бірнеше таңдау, ашық форматтағы) тест тапсырмаларын әзірлейді, оларды нақты білім беру мақсаттарына бейімдейді.
4	4 модуль: Тест жоспары және тест сипаттамасы
4.1	Мәтін жоспарын қалай дұрыс құруға болады?
4.2	Тесттің сипаттамасы дегеніміз не және оны қалай әзірлеу қажет?
4.3	Тест тапсырмаларын олардың күрделілігі мен деңгейіне қарай қалай бөлуге болады ?
4.4	4 вебинар. «Тестті жоспарлау процесі: бағалау мақсаттарынан сипаттамасын әзірлеуге дейін».
4.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар тапсырмаларды қиындық деңгейлеріне бөлу және бағалау мақсаттарына сәйкестікті орнату арқылы таңдалған оқу пәні үшін тест жоспарын және оның сипаттамасын жасайды.
5	5 модуль: Жасанды интеллект және тест тапсырмаларын әзірлеу

5.1	Тест тапсырмаларын әзірлеуде ЖИ қолданудың негізгі принциптері (оның ішінде этикалық).
5.2	ЖИ тест тапсырмаларын жасауға қалай көмектесе алады?
5.3	Бағалау тәжірибесінде ЖИ қолдану мысалдары.
5.4	5 вебинар. «Тест тапсырмаларын әзірлеу мен талдауда ЖИ қолдану: мүмкіндіктер мен сын-қатерлер».
5.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар жасанды интеллектті пайдалана отырып тест тапсырмаларын әзірлейді, оларды білім алушылардың оқу қажеттіліктеріне бейімдейді және білімді қолдану және этикалық принциптерді ұстану арқылы олардың сапасын бағалайды
6	6 модуль: Білім беру салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу
6.1	Әрбір білім беру саласы бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшелігі.
6.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу кезінде әр пәннің ерекшеліктерін қалай ескеруге болады .
6.3	PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS тест тапсырмаларының мысалдары.
6.4	6. вебинар «Әр түрлі білім беру салаларында тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшеліктері: тәжірибе және үздік практикалар».
6.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар пәннің ерекшелігі мен білім беру стандарттарын ескере отырып, таңдалған білім беру саласына арналған тест тапсырмаларын әзірлейді және тапсырмаларды әртүрлі қиындық деңгейлеріне бейімдейді.
7	7 модуль: Тест тапсырмаларын сараптау
7.1	Тест тапсырмаларын сараптау түрлері мен критерийлері.
7.2	Тесттерді әзірлеу және сынақтан өткізу әдістері.
7.3	Тест тапсырмаларының сапасын бағалау үшін чек-парақтарын қалай пайдалануға болады?
7.4	7 вебинар. «Тест тапсырмаларын сараптау және сынақтан өткізу әдістері: чек-парақтары және бағалау критерийлері».
7.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар чек-парақтарын немесе критерийлерді қолдана отырып, әзірленген тест тапсырмаларына сараптама жүргізеді, сондай-ақ алынған мәліметтер негізінде жақсартуларды ұсына отырып, тестілеуді ұйымдастырады және нәтижелерді талдайды.
8	8 модуль: Функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу
8.1	Функционалды сауаттылық дегеніміз не және оны қалай бағалауға болады?
8.2	Функционалдық сауаттылықты бағалауға бағытталған тапсырмалардың мысалдары.

8.3	Білім алушылардың практикалық дағдыларын, құзыреттерін бағалайтын тест тапсырмаларын қалай әзірлеуге болады?
8.4	8 вебинар. «Функционалдық сауаттылықты бағалауға арналған тесттерді әзірлеу: теориядан практикаға».
8.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар білім алушылардың функционалдық сауаттылығын бағалауға бағытталған тест тапсырмаларын әзірлейді, халықаралық тәсілдерді бейімдейді және оларды ұлттық білім беру контекстіне біріктіреді.
9	9 модуль: Цифрлық платформаларда және цифрлық сервистерді пайдалана отырып тест тапсырмаларын әзірлеу
9.1	Тест тапсырмаларын әзірлеуге және басқаруға арналған цифрлық платформалар мен қызметтерге шолу.
9.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу және талдау процесіне ЖИ құралдарын біріктіру принциптері.
9.3	Цифрлық технологияларды қолдана отырып, тест тапсырмаларын бейімдеу және дербестендіру әдістері.
9.4	Тестілеу нәтижелеріне автоматтандырылған талдау мен интерпретациялауды қалай қамтамасыз етуге болады.
9.5	9 вебинар. «Бағалаудағы цифрлық технологиялар: тест тапсырмаларын әзірлеуге арналған құралдар - платформалар, қызметтер және жасанды интеллект».
9.6	Практикалық жұмыс: қатысушылар бейімдеу және жекелендіру үшін ЖИ-құралдарын пайдалана отырып, таңдалған цифрлық платформада тест тапсырмаларын әзірлейді, тестілеу нәтижелеріне талдау жүргізеді және деректерді интерпретациялаумен есеп дайындайды.
10	Презентация және жобаларды қорғау

1 модуль: Тестология теориясының негіздері және тест сапасының көрсеткіштері

Модуль сипаттамасы:

Бұл модуль сенімділік, сәйкестік және әділеттілік сияқты тест сапасының негізгі көрсеткіштерін қоса алғанда, тестологияның негізгі ұғымдарын қарастырады. Қатысушылар сапалы тест тапсырмаларын одан әрі әзірлеуге көмектесетін теориялық негіздерді меңгереді.

Бұл модульде қатысушылар келесілерді біледі:

- Тестологияның негізгі түсініктері мен принциптері.
- Тест тапсырмаларының сапасын негізгі көрсеткіштермен қалай бағалауға болады?
- Тестілеудегі сенімділік пен сәйкестіктің маңыздылығы.

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар келесіні үйренеді:

- Тест тапсырмаларының сапасының негізгі көрсеткіштерін анықтау және пайдалану.
- Тест тапсырмаларын бағалау үшін теориялық білімді қолдану.
- Сенімділікке, сәйкестікке және әділдікке қойылатын талаптарды ескере отырып, тест тапсырмаларын әзірлеу.

2 модуль: Оқу мақсаттары мен нәтижелері: ұлттық және халықаралық аспектілер

Модуль сипаттамасы:

Бұл модуль ұлттық және халықаралық деңгейде оқыту мақсаттары мен бағалау мақсаттарының арақатынасына арналған. Қатысушылар PISA, TIMSS, PIRLS және CIVICS сияқты халықаралық зерттеулердің ұлттық білім беру стандарттарына қалай әсер ететінін зерттейді.

Бұл модульде қатысушылар келесілерді біледі:

- Оқыту мақсаттары мен нәтижелері бағалау мақсаттарымен қалай салыстырылады?
- Тест тапсырмаларын әзірлеу үшін таксономиялар мен рамқаларды қалай пайдалануға болады?
- Ұлттық білім беру стандарттары халықаралық зерттеулерге қалай сәйкес келуі мүмкін?

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар келесілерді үйренеді:

- Ұлттық және халықаралық стандарттарға сәйкес бағалау мақсаттарын тұжырымдау.
- Әр түрлі деңгейдегі оқыту мен бағалау мақсаттарын салыстыру және талдау (соның ішінде таксономиялар мен шеңберлерді қолдану).
- Ұлттық білім беру практикасында халықаралық тәжірибені қолдану.

3 модуль: Тест тапсырмаларының формалары/типтері және олардың ерекшеліктері

Модуль сипаттамасы:

Модуль тест тапсырмаларының әр түрін, олардың ерекшеліктері мен білім беру практикасында қолданылуын зерттеуге арналған. Қатысушылар халықаралық салыстырмалы зерттеулерде қолданылатын тест тапсырмаларының алуан түрін игереді.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Тест тапсырмаларының негізгі формалары мен типтері.
- Тест тапсырмаларының әр типінің ерекшеліктері.
- PISA, TIMSS, PIRLS және CIVICS-те қолданылатын тест тапсырмаларының мысалдары.

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар үйренеді:

- Әр түрлі типтегі тест тапсырмаларын әзірледі.
- Әр түрлі білім беру салалары үшін тест тапсырмаларын әзірлеуде тапсырмалардың түрлері туралы білімді қолдану.
- Халықаралық тест тапсырмаларын өңірлік контекстке бейімдеу.

4 модуль: Тест жоспары және тест сипаттамасы

Модуль сипаттамасы:

Бұл модульде қатысушылар тест тапсырмаларын әзірлеу процесін жоспарлаудан бастап тест спецификациясын құрастыруға дейін үйренеді. Тесттің құрылымына және тапсырмаларды қиындық деңгейлеріне бөлуге ерекше назар аударылады.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Мәтін жоспарын қалай дұрыс құруға болады?
- Тесттің сипаттамасы дегеніміз не және оны қалай жасау керек?
- Тест тапсырмаларын олардың күрделілігі мен деңгейіне қарай қалай бөлуге болады?

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар үйренеді:

- Бағалау мақсаттарын көрсететін мәтін жоспарын жасауды.
- Стандарттарға сәйкес келетін тест спецификациясын жасауды.
- Әр түрлі білім салаларына арналған мәтіндерді әзірледі.

5 модуль: Жасанды интеллект және тест тапсырмаларын әзірлеу

Модуль сипаттамасы:

Бұл модульде қатысушылар жасанды интеллектті тест тапсырмаларын әзірлеу және талдау үшін қалай қолданылатынын зерттейді. ЖИ көмегімен тест тапсырмаларын құру әдістері және олардың сапасын бағалау қарастырылады.

Қатысушылар бұл модульде мыналарды біледі:

- Тест тапсырмаларын әзірлеуде ЖИ пайдаланудың негізгі қағидаттары (оның ішінде этикалық).
- ЖИ тест тапсырмаларын әзірлеуге және жобалауға қалай көмектесе алады?
- Бағалау тәжірибесінде ЖИ қолданудың мысалдары.

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар үйренеді:

- Тест тапсырмаларын әзірлеп және бағалау үшін ЖИ пайдалануды.
- ЖИ көмегімен тест тапсырмаларын жасау және оларды білім алушылардың білім беру қажеттіліктеріне бейімдеу.
- ЖИ көмегімен әзірленген тест тапсырмаларының сапасын бағалау, бағалауда ЖИ қолдану кезінде этикалық принциптерді сақтау.

6 модуль: Білім беру салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу

Модуль сипаттамасы:

Бұл модуль тіл мен әдебиет, адам және қоғам, жаратылыстану, математика және информатика сияқты негізгі білім салаларында тест тапсырмаларын әзірлеуге арналған. Қатысушылар осы салалардың әрқайсысында сапалы тест тапсырмаларын жасау бойынша ұсыныстарды зерттейді.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Әрбір білім беру саласы бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшелігі.
- Тест тапсырмаларын әзірлеу кезінде әр пәннің ерекшеліктерін қалай ескеруге болады?
- PISA, TIMSS, PIRLS және CIVICS тест тапсырмаларының мысалдары.

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар келесіні үйренеді:

- Әр түрлі білім беру салаларының талаптарына сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеу.
- Тест тапсырмаларын оқушылар мен оқу бағдарламаларының ерекшеліктеріне бейімдеу.
- Халықаралық стандарттарға сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеу.

7 модуль: Тест тапсырмаларын сараптау

Модуль сипаттамасы:

Модуль тест тапсырмаларын сараптау процесіне, оның ішінде сараптама түрлері мен критерийлеріне, сондай-ақ тест тапсырмаларын сынақтан өткізу тәсілдеріне арналған. Қатысушылар тесттерді сараптау үшін тексеру парақтарын және тестілеу процесін зерттейді.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Тест тапсырмаларын сараптау түрлері мен критерийлері.
- Тесттерді әзірлеу және сынақтан өткізу әдістері.
- Тест тапсырмаларының сапасын бағалау үшін чек-парақтарын қалай пайдалануға болады?

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар:

- Чек-парақтарды пайдалана отырып, тест тапсырмаларына сараптама жүргізуді;
- Әр түрлі білім беру салаларына арналған тест тапсырмаларын әзірлеуді және сынақтан өткізуді;
- Апробация нәтижелерін талдауды және қажетті өзгерістер енгізуді үйренеді.

8 модуль: Функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу

Модуль сипаттамасы:

Бұл модуль функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшеліктеріне назар аударады. Қатысушылар білім алушылардың нақты өмірлік дағдылары мен құзыреттіліктерін бағалауға бағытталған тест тапсырмаларын қалай әзірлеу керектігін үйренеді.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Функционалдық сауаттылық дегеніміз не және оны қалай бағалау керек?
- Функционалдық сауаттылықты бағалауға бағытталған тапсырмалардың мысалдары.
- Білім алушылардың практикалық дағдыларын, құзыреттіліктерін бағалайтын тест тапсырмаларын қалай әзірлеу керек?

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар:

- Оқушылардың функционалдық сауаттылығын бағалайтын тест тапсырмаларын әзірлеуді;
- Функционалдық сауаттылықты бағалауға және өңірлік контекстке халықаралық тәсілдерді бейімдеуді;
- Қазіргі білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес келетін тест тапсырмаларын әзірлеуді үйренеді.

9 модуль: Цифрлық платформаларда және цифрлық сервистерді пайдалана отырып тест тапсырмаларын әзірлеу

Модуль сипаттамасы:

Бұл модульде қатысушылар білім беру процесіне тест тапсырмаларын әзірлеу, бейімдеу және енгізу үшін қолданылатын заманауи цифрлық платформалар мен қызметтерді зерттейді. Жекелендірілген және бейімделген тест тапсырмаларын әзірлеу мен жобалауға, сондай-ақ нәтижелерді автоматтандырылған талдауды қамтамасыз етуге арналған ЖИ-құралдарын біріктіруге ерекше назар аударылатын болады.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Тест тапсырмаларын әзірлеуге және басқаруға арналған цифрлық платформалар мен қызметтерге шолу.
- Тест тапсырмаларын әзірлеу және талдау процесіне жасанды интеллект құралдарын интеграциялау принциптері.
- Цифрлық технологияларды қолдана отырып, тест тапсырмаларын бейімдеу және дербестендіру әдістері.
- Тестілеу нәтижелерін автоматтандырылған талдау мен түсіндіруді қалай қамтамасыз етуге болады?

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар:

- Тест тапсырмаларын әзірлеу және басқару үшін заманауи цифрлық платформаларды пайдалануды;
- ЖИ құралдарын олардың бейімделуі мен дербестігін арттыру үшін тест тапсырмаларын әзірлеу процесіне біріктіруді.
- Білім алушылардың жеке ерекшеліктерін және білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, тест тапсырмаларын әзірлеуді;
- Цифрлық қызметтерді қолдана отырып тестілеу нәтижелерін талдауды және интерпретациялауды автоматтандыруды үйренеді.

Практикалық жұмыс:

Модуль қатысушылары тест тапсырмаларын бейімдеу және дербестендіру үшін және ЖИ құралдарды пайдалана отырып, таңдалған цифрлық платформада тест тапсырмасын әзірлейді және енгізеді. Жұмысты орындау барысында тестілеу нәтижелеріне автоматтандырылған талдау жүргізу және деректерді түсіндіре отырып есеп дайындау қажет болады.

10 модуль: Өздік жоба және бағалау

Модуль сипаттамасы:

Бұл қорытынды модуль және «PISA, TIMMS, PIRLS и CIVICS: тәжірибе және үздік практикалар стандарттары бойынша білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға цифрлық және генеративті технологияларды интеграциялау» бағдарламасының барлық алдыңғы модульдерінің мазмұнын біріктіреді. Модуль шеңберінде қатысушылар зерттелген цифрлық және генеративті технологияларды пайдалана отырып, өздерінің білім беру ұйымдарында бағалау процесін жетілдіруге бағытталған өздік жобаны әзірлейді. Жоба теориялық негіздемені де, әзірленген шешімдерді практикалық енгізуді де қамтуы керек.

Бұл модульде қатысушылар мыналарды біледі:

- Алдыңғы модульдер арқылы алынған білім мен дағдыларды кешенді жобаға қалай біріктіруге болады?
- Халықаралық стандарттар мен заманауи технологиялар негізінде оқу жетістіктерін бағалау бойынша жобаларды әзірлеу және енгізу принциптері.
- Білім беру процесіне жаңа технологияларды енгізу нәтижелерін жүйелі талдау және рефлексия әдістері.

Модульді оқыту нәтижесінде қатысушылар:

- Цифрлық және генеративті технологияларды пайдалана отырып, білім беру жетістіктерін бағалау бойынша кешенді жобаларды әзірлеуді және енгізуді;
- PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS халықаралық стандарттары негізінде білім беру процесіне әртүрлі құралдар мен технологияларды біріктіруді жүзеге асыруды;
- Енгізілген технологиялар мен шешімдердің тиімділігін талдап және бағалап, түзетулер енгізуді және олардың жұмысының практикалық аспектілерін жақсартуды;
- Таңдаған шешімдері мен тәсілдерін дәлелдей отырып, жобаларына презентация жасауды және жобаны қорғауды үйренеді.

Өзіндік жұмыс:

- Цифрлық және генеративті технологияларды пайдалана отырып, өз ұйымындағы білім беру жетістіктерін бағалау жүйесін жақсартуға бағытталған жобаны әзірлеу және таныстыру.
- Жоба теориялық негіздемені, егжей-тегжейлі іске асыру жоспарын және күтілетін нәтижелерді талдау мен бағалауды қамтуы керек.

- Жобаның презентациясы барлық жұмыс процесін: бастапқы идеядан және тест тапсырмаларын әзірлеуден бастап, енгізілген шешімдерді бағалауға және оларды білім беру процесінде жүйелік негізде қолдануға дейін көрсетуі керек.

6. ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

Мақсатты аудитория: бағдарлама бастауыш, жалпы және негізгі орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру деңгейінде жұмыс істейтін педагогтерге арналған. Білім беру бағдарламаларының ерекшелігін, педагогтердің кәсіби қызметін, оқушылар контингентін, сондай-ақ әртүрлі деңгейдегі білім берудің мақсаттары мен міндеттерін ескере отырып, білім алушылардың білім жетістіктерін бағалауға басты назар аударылады.

Білім деңгейі және бағалау ерекшелігі: бағдарлама білім беру жүйесінің әртүрлі деңгейлерінде жұмыс істейтін педагогтерге олардың кәсіби қызметінің ерекшеліктерін және оқытудың әр кезеңіндегі бағалау ерекшеліктерін ескере отырып бейімделген.

Білім деңгейі	Мақсаты	Бағалау ерекшелігі
Бастауыш білім	Білім алушының жеке басының үйлесімді қалыптасуы мен дамуы үшін қолайлы білім беру кеңістігін құру.	Бағалау білімді функционалды және шығармашылық қолданудың негізгі дағдыларын, сыни ойлауды және ақпараттық-коммуникациялық технологияларды қолданудың бастапқы дағдыларын анықтауға бағытталған. Оқушылардың топта және жеке жұмыс істеу қабілетін, сондай-ақ олардың қарым-қатынас дағдыларын бағалауға ерекше назар аударылады.
Негізгі орта	Тұлғаның жалпы мәдениетін қалыптастыру, тұлғаның қоғамдағы өмірге бейімделуі, білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, мамандықты саналы түрде таңдау және игеру үшін негіз құру	Бағалау оқушылардың білімді практикада қолдану, ақпаратты талдау, зерттеу жұмыстарына қатысу, сондай-ақ цифрлық технологиялар мен ақпараттық-коммуникациялық құралдарды пайдалану қабілетін ескере отырып жүргізіледі. Маңызды компонент - қарым-қатынас дағдылары мен шешім қабылдау қабілетін бағалау.
Жалпы орта	Білім алушыларды жоғарғы оқу орындарында білім алуды жалғастыруға академиялық	Бағалау сыни және шығармашылық ойлау дағдыларын, зерттеу қабілеттерін, ақпараттық және цифрлық технологияларды қолдану дағдыларын кешенді тестілеуді

	даярлауды және кәсіби өзін-өзі анықтауды қамтамасыз ету.	қамтиды. Оқушылардың проблемаларды шешу, топта және жеке жұмыс істеу қабілеттерін, сондай-ақ шешім қабылдау дағдыларын бағалауға көп көңіл бөлінеді.
Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім	Таңдалған салада табысты жұмыс істеуге қажетті кәсіби құзыреттіліктерді қалыптастыру, сонымен қатар жалпы гуманитарлық, әлеуметтік-экономикалық, инженерлік, техникалық білімдерді дамыту.	Бағалау кәсіби дағдыларды тексеруге, экономика мен кәсіпкерліктің негіздерін білуге, сондай-ақ кәсіби қызметте цифрлық технологияларды қолдана білуге бағытталған. Еңбек ұжымындағы әлеуметтену және бейімделу қабілеттерін бағалауды қамтиды.
Жоғары	Кәсіби қызметке дайындықты қамтамасыз ету және ғылыми зерттеулерді жалғастыру, таңдалған салада терең білімді қалыптастыру.	Бағалау студенттердің білімдері мен дағдыларын пәнаралық контексте қолдану, күрделі кәсіби мәселелерді шешу және ғылыми зерттеулер жүргізу қабілетін тексеруге негізделген. Деректерді түсіндіру және ғылыми әдебиеттерді сыни тұрғыдан талдау қабілеті де бағаланады.
Жоғары білімнен кейінгі білім	Тереңдетілген кәсіби немесе ғылыми-зерттеу даярлығы бар ғылыми және педагогикалық кадрларды даярлау.	Бағалау зерттеу саласын жүйелі түсінуді, зерттеу әдістерін меңгеруді және жаңа идеяларды сыни тұрғыдан талдау және синтездеу қабілетін тексеруге бағытталған. Түлектердің ғылыми саланың дамуына үлес қосу және ғылыми қоғамдастыққа өз жетістіктерін тиімді байланыстыру қабілетіне ерекше назар аударылады.

Оқыту формасы: оқыту қашықтықтан білім беру технологияларын пайдалана отырып, кәсіби қызметтен қол үзбей ұйымдастырылады. Бұл қатысушыларға негізгі қызметін үзбей, ыңғайлы уақытта және олар үшін ыңғайлы форматта оқуға мүмкіндік береді.

Синхронды және асинхронды оқытудың арақатынасы:

- Уақыттың 30%-ы онлайн дәрістерді, вебинарларды және нақты уақыттағы топтық талқылауларды қамтитын синхронды оқытуға бөлінеді.

- Уақыттың 70%-ы асинхронды режимде тыңдаушының өзіндік жұмысына (СӨЖ) арналған. Бұл уақыт материалдарды зерттеуге, практикалық тапсырмаларды орындауға, жобаларды дайындауға және алынған ақпаратты талдауға жұмсалады.

Оқу процесінің негізгі кезеңдері:

1. Ұйымдастыру кезеңі:

- Қатысушыларды бағдарламамен, жаттықтырушымен және басқа тыңдаушылармен таныстыру.

- Курстың құрылымына шолу, оқытудың мақсаттары мен міндеттерін белгілеу.

- Оқыту жүйесі мен қолданылатын білім беру платформаларын түсіндіру.

2. Оқыту процесі:

- Бағдарламаның теориялық және практикалық материалдарын зерттеу.

- Білім беру жетістіктерін бағалауда генеративті және цифрлық технологияларды игеруге және қолдануға бағытталған практикалық тапсырмаларды орындау.

- Білімді тереңдетуге және оны жаттықтырушымен және әріптестерімен талқылауға мүмкіндік беретін вебинарларға қатысу.

- Интерактивті тапсырмалар және өзіндік жұмыс арқылы қажетті дағдылар мен құзыреттіліктерді дамыту.

3. Бақылау және бағалау:

- Практикалық тапсырмалар мен жобаларды орындау және ұсыну.

- Өзірленген жобаларға презентация жасау, жаттықтырушы мен әріптестерден кері байланыс алу.

- Оқыту нәтижелерін бағалау тыңдаушылардың белсенділігі, практикалық тапсырмаларды орындау сапасы және әзірленген жобалар деңгейі негізінде жүргізіледі.

Используемые платформы:

Онлайн оқыту үшін Zoom, Google Meet, Microsoft Teams және т.б. сияқты платформалар қолданылады. Бұл курс қатысушылары арасындағы икемділікті, қолжетімділікті және өзара әрекеттесуді қамтамасыз етеді.

Мерзімдері және сертификаттау:

Бағдарламаны игеру мерзімі тыңдаушымен білім туралы шартқа сәйкес анықталады. Курсты сәтті аяқтағаннан кейін тыңдаушыларға PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS халықаралық стандарттары бойынша білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалауға цифрлық және генеративті технологияларды қолдану және интеграциялау саласындағы біліктілігін растайтын сертификат беріледі.

Бағдарламаны іске асыру форматтары:

- Қашықтық форматы: бағдарлама толығымен онлайн режимде жүзеге асырылады, бұл тыңдаушыларға кез - келген жерден оқуға мүмкіндік береді, жалпы оқу сағаты-74 сағат.

- Гибриді формат: бағдарлама онлайн және офлайн компоненттерді қамтитын біріктірілген форматта жүзеге асырылады, жалпы оқу сағаты - 74 сағат.

Курстың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыбы	Дәріс / Вебинар	Тыңдаушының өзіндік жұмысы	Барлығы
1.	1 модуль: Тестология теориясының негіздері және тест сапасының көрсеткіштері	3	5	8
1.1	Тестологияның негізгі түсініктері мен принциптері.	1	1	2
1.2	Тест тапсырмаларының сапасын негізгі көрсеткіштермен қалай бағалауға болады?	0,5	1	1,5
1.3	Тестілеудегі сенімділік пен валидтілік маңыздылығы.	0,5	1	1,5
1.4	1 вебинар. «Тестологияның негізгі түсініктері: тесттердің сенімділігі, валидтілігі және әділдігі».	1	1	2
1.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар тест сапасының негізгі көрсеткіштерін (сенімділік, валидтілік) пайдалана отырып, тестілеу жағдайларын талдайды, содан кейін теориялық білім негізінде бағалау нәтижелерін талқылайды.		1	1
2	2 модуль: Оқу мақсаттары мен нәтижелері: ұлттық және халықаралық аспектілер	2,5	5	7,5
2.1	Оқыту мақсаттары мен нәтижелері бағалау мақсаттарымен қалай салыстырылады?	0,5	1	1,5
2.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу үшін таксономиялар мен рамкаларды қалай пайдалануға болады?	0,5	1	1,5
2.3	Ұлттық білім беру стандарттарын халықаралық зерттеулермен қалай үйлестіруге болады?	0,5	1	1,5
2.4	2 вебинар. «Ұлттық және халықаралық білім беру стандарттарындағы бағалаумен оқыту мақсаттары мен нәтижелерінің арақатынасы».	1	1	2
2.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар стандарт пен оқу бағдарламалары негізінде белгілі бір оқу пәні үшін бағалау мақсаттарын тұжырымдайды.		1	1
3	3 модуль: Тест тапсырмаларының формалары/типтері және олардың ерекшеліктері	2,5	5	7,5

3.1	Тест тапсырмаларының негізгі формалары мен типтері.	0,5	1	1,5
3.2	Тест тапсырмаларының әр типінің ерекшеліктері.	0,5	1	1,5
3.3	PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS-те қолданылатын тест тапсырмаларының мысалдары.	0,5	1	1,5
3.4	3 вебинар. «Тест тапсырмаларының типологиясы: PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS халықаралық зерттеулеріндегі ерекшеліктер мен мысалдар».	1	1	2
3.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар белгілі бір білім саласы үшін әртүрлі типтегі (мысалы, бірнеше таңдау, ашық нысандағы) тест тапсырмаларын әзірлейді, оларды нақты білім беру мақсаттарына бейімдейді.		1	1
4	4 модуль: Тест жоспары және тест спецификациясы	2,5	5	7,5
4.1	Мәтін жоспарын қалай дұрыс құру керек?	0,5	1	1,5
4.2	Тесттің сипаттамасы дегеніміз не және оны қалай әзірлеуге болады?	0,5	1	1,5
4.3	Тест тапсырмаларын олардың күрделілігі мен деңгейіне қарай қалай бөлуге болады?	0,5	1	1,5
4.4	4 вебинар. «Тестті жоспарлау процесі: бағалау мақсаттарынан спецификацияны әзірлеуге дейін».	1	1	2
4.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар тапсырмаларды қиындық деңгейлеріне бөлу және бағалау мақсаттарына сәйкестікті орнату арқылы таңдалған оқу пәні үшін тест жоспарын және оның спецификациясын жасайды.		1	1
5	5 модуль: Жасанды интеллект және тест тапсырмаларын әзірлеу	2,5	5	7,5
5.1	Тест тапсырмаларын әзірлеуде ЖИ қолданудың негізгі принциптері (оның ішінде этикалық).	0,5	1	1,5
5.2	Тест тапсырмаларын жасауда ЖИ қалай көмектесе алады?	0,5	1	1,5
5.3	Бағалау тәжірибесінде ЖИ қолдану мысалдары.	0,5	1	1,5
5.4	5 вебинар. «Тест тапсырмаларын әзірлеу мен талдауда ЖИ қолдану: мүмкіндіктер мен сын-қатерлер».	1	1	2

5.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар тест тапсырмаларын ЖИ қолдана отырып әзірлейді және оларды білім алушылардың білім беру қажеттіліктеріне бейімдейді және олардың сапасын бағалайды, білімді қолданады және этикалық принциптерді сақтайды.		1	1
6	6 модуль: Білім беру салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу	2,5	5	7,5
6.1	Әр білім саласы бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшелігі.	0,5	1	1,5
6.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу кезінде әр пәннің ерекшеліктерін қалай ескеру керек?	0,5	1	1,5
6.3	PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS тест тапсырмаларының мысалдары.	0,5	1	1,5
6.4	6 вебинар. «Түрлі білім салаларында тест тапсырмаларын әзірлеу ерекшеліктері: тәжірибе және үздік практикалар».	1	1	2
6.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар пәннің ерекшелігі мен білім беру стандарттарын ескере отырып, таңдалған білім беру саласына арналған тест тапсырмаларын әзірлейді және тапсырмаларды әртүрлі қиындық деңгейлеріне бейімдейді.		1	1
7	7 модуль: Тест тапсырмаларын сараптау	2,5	5	7,5
7.1	Тест тапсырмаларын сараптау түрлері мен критерийлері.	0,5	1	1,5
7.2	Тесттерді әзірлеу және сынақтан өткізу әдістері.	0,5	1	1,5
7.3	Тест тапсырмаларының сапасын бағалау үшін чек-парақтарын қалай пайдалануға болады?	0,5	1	1,5
7.4	7 вебинар. «Тест тапсырмаларын сараптау және сынақтан өткізу әдістері: чек-парақтары және бағалау критерийлері».	1	1	2
7.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар чек-парақтарын немесе критерийлерді қолдана отырып, әзірленген тест тапсырмаларына сараптама жүргізеді, сондай-ақ алынған мәліметтер негізінде жақсартуларды ұсына отырып, тестілеуді ұйымдастырады және нәтижелерді талдайды.		1	1
8	8 модуль: Функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу	2,5	5	7,5
8.1	Функционалдық сауаттылық дегеніміз не және оны қалай бағалауға болады?	0,5	1	1,5

8.2	Функционалдық сауаттылықты бағалауға бағытталған тапсырмалардың мысалдары.	0,5	1	1,5
8.3	Білім алушылардың практикалық дағдыларын, құзыреттіліктерін бағалайтын тест тапсырмаларын қалай әзірлеуге болады?	0,5	1	1,5
8.4	8 вебинар. «Функционалдық сауаттылықты бағалауға арналған тесттерді әзірлеу: теориядан практикаға».	1	1	2
8.5	Практикалық жұмыс: қатысушылар білім алушылардың функционалдық сауаттылығын бағалауға бағытталған тест тапсырмаларын әзірлейді, халықаралық тәсілдерді бейімдейді және оларды ұлттық білім беру контекстіне біріктіреді.		1	1
9	9 модуль: Цифрлық платформаларда және цифрлық сервистерді пайдалана отырып тест тапсырмаларын әзірлеу	3	6	9
9.1	Тест тапсырмаларын әзірлеуге және басқаруға арналған цифрлық платформалар мен қызметтерге шолу.	0,5	1	1,5
9.2	Тест тапсырмаларын әзірлеу және талдау процесіне ЖИ құралдарын біріктіру принциптері.	0,5	1	1,5
9.3	Цифрлық технологияларды қолдана отырып, тест тапсырмаларын бейімдеу және дербестендіру әдістері.	0,5	1	1,5
9.4	Тестілеу нәтижелерін автоматтандырылған талдау мен интерпретациялауды қалай қамтамасыз етуге болады?	0,5	1	1,5
9.5	9 вебинар. «Бағалаудағы цифрлық технологиялар: тест тапсырмаларын әзірлеуге арналған платформалар, қызметтер және ЖИ-құралдары».	1	1	2
9.6	Қатысушылар бейімдеу және дербестендіру үшін ЖИ құралдарын пайдалана отырып, таңдалған цифрлық платформада тест тапсырмаларын әзірлейді, тестілеу нәтижелерін талдайды және деректерді интерпретациялаумен есеп дайындайды.		1	1
10	10 модуль: Өзіндік жоба және бағалау	0,5	5,5	6
10.1	11 вебинар. Жобамен топтық жұмыс: тақырыптың презентациясы	0,5	1	1,5
10.2	Жоспарды әзірлеу		1	1
10.3	Жобаны іске асыру		1,5	1,5

10.4	Жұмысты өзіндік және өзара бағалау		1	1
10.5	Қорғау		1	1
	Барлығы	24	51	75

Ескерту: 1 академиялық сағат – 45 минут.

7. БАҒДАРЛАМАНЫ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету бағдарламаның мақсаттары, міндеттері, күтілетін нәтижелері мен мазмұны ескеріле отырып ұйымдастырылған. Бұл білім беру жетістіктерін бағалауға цифрлық және генеративті технологияларды енгізу үшін педагогтерде қажетті дағдылар мен құзыреттіліктерді барынша тиімді дамытуға мүмкіндік береді.

Оқу-әдістемелік кешен (ОӘК) курстың оқу-тақырыптық жоспары (ОӘЖ) негізінде әзірленеді және мынадай элементтерді қамтиды:

1. Теориялық материал:

- Тестология теориясының және бағалаудың халықаралық стандарттарының негіздері.

- Цифрлық және генеративті технологияларды ескере отырып, тест тапсырмаларын әзірлеу принциптері мен тәсілдері.

- Тест тапсырмаларының сапасын бағалау әдістері.

2. Презентациялары бар интерактивті дәрістер:

- Білім беру тәжірибесінде ЖИ және цифрлық технологияларды қолданудың негізгі аспектілерін ашатын мультимедиялық презентациялармен бірге дәрістер.

- Материалды тереңірек игеруге ықпал ететін интерактивті элементтер.

3. Тренингтер мен вебинарлар:

- Білім беру жетістіктерін бағалауда генеративті технологияларды қолдану дағдыларын дамытуға бағытталған тәжірибеге бағытталған тренингтер.

- Сарапшыларды шақыртумен өтетін вебинарлар, бағдарламаға қатысушылар арасында нақты кейстерді талқылау және тәжірибе алмасу.

4. Практикалық және өзіндік жұмыстарға арналған тапсырмалар:

- Цифрлық платформаларды пайдалана отырып, тест тапсырмаларын жасауға және сынақтан өткізуге бағытталған практикалық тапсырмалар.

- Қатысушыларға теориялық білімдерін бекітуге және практикалық дағдыларын дамытуға мүмкіндік беретін өзіндік жұмыстар.

5. Қорытынды бақылау:

- Генеративті технологияларды қолдана отырып, тест тапсырмасын немесе бағалау жүйесін құру бойынша жеке немесе топтық жобаны әзірлеу және қорғау.

- Тапсырмаларды орындау сапасын және негізгі құзыреттіліктерді меңгеру деңгейін бағалау.

6. Цифрлық технологиялар:

- Тестілеуді әзірлеуге және бағалауды автоматтандыру үшін заманауи цифрлық платформалармен танысу және пайдалану.

- Бейімделетін және жекелендірілген тест тапсырмаларын жасау үшін ЖИ құралдарын біріктіру.

7. Генеративті технологиялар:

- Тест тапсырмаларының жаңа түрлерін жасау үшін генеративті технологияларды қолдану, олардың тиімділігін бағалау және оқушылардың білім беру қажеттіліктеріне бейімдеу.

8. Глоссарий:

- Білім беру жетістіктерін бағалауда қолданылатын цифрлық және генеративті технологиялармен байланысты негізгі терминдер мен ұғымдар сөздігі.

9. Тест тапсырмалары:

- Түрлі білім беру салаларындағы тест тапсырмаларының мысалдары, соның ішінде олардың сапасын талдау және бағалау.

10. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

- Бағдарламаның тақырыптарын терең зерттеу үшін қажетті отандық және халықаралық дереккөздерді қамтитын әдебиеттер тізімі.

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету инновациялық технологияларды білім алушылардың білім жетістіктерін бағалау процесіне табысты кіріктіру үшін қажетті педагогтердің цифрлық және педагогикалық құзыреттерін дамытуға ықпал ететін оқытуға кешенді тәсілді қамтамасыз етеді.

8. ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ

Бағдарламаның әрбір модулі бойынша оқыту нәтижелерін бағалау үшін практикалық жұмыстарды орындау негізінде білімнің тереңдігі мен материалды меңгеру деңгейін бағалауға мүмкіндік беретін DOK (Depth of Knowledge) шеңбері пайдаланылады.

1 модуль: Тестология теориясының негіздері және тест сапасының көрсеткіштері

Практикалық жұмыс: тест сапасының негізгі көрсеткіштерін (сенімділік, валидтілік) қолдана отырып, тестілеу жағдайларын талдау және бағалау нәтижелерін талқылау.

- DOK-1: Қатысушылар тесттердің сапа көрсеткіштері бойынша теориялық білімді жаңғыртады.

- DOK-2: Қатысушылар бұл білімді тестілеудің нақты жағдайларын талдауға қолданады.

- DOK-3: Қатысушылар негізделген қорытындылар ұсына отырып және этикалық принциптерді ұстанып бағалау нәтижелерін талдайды және интерпретациялайды.

2 модуль: Оқу мақсаттары мен нәтижелері: ұлттық және халықаралық аспектілер

Практикалық жұмыс: стандарттар мен оқу бағдарламалары негізінде белгілі бір оқу пәні үшін бағалау мақсаттарын тұжырымдау.

- DOK-1: Қатысушылар оқытудың негізгі мақсаттары мен нәтижелерін анықтайды.

- DOK-2: Қатысушылар оқу мақсаттарын белгілі бір пәндегі бағалау мақсаттарымен байланыстырады.

- ДОК-3: Қатысушылар оқыту мен бағалау мақсаттарының сәйкестігін талдайды, оларды түзету бойынша негізделген ұсыныстар береді.

3 модуль: Тест тапсырмаларының формалары/типтері және олардың ерекшеліктері

Практикалық жұмыс: белгілі бір білім беру саласы үшін түрлі типтегі тест тапсырмаларын әзірлеу, нақты білім беру мақсаттарына бейімделу.

- ДОК-1: Қатысушылар тест тапсырмаларының әр түрлерін тізімдейді және сипаттайды.

- ДОК-2: Қатысушылар білім беру мақсаттары мен талаптарын ескере отырып тапсырмалар әзірлейді.

- ДОК-3: Қатысушылар оқу мақсаттарына сәйкестігін бағалай отырып, тапсырмаларды білім беру саласының ерекшелігіне бейімдейді.

4 модуль: Тест жоспары және тест сипаттамасы

Практикалық жұмыс: таңдалған оқу пәні үшін тест жоспары мен спецификациясын құру, тапсырмаларды қиындық деңгейлеріне бөлу.

- ДОК-1: Қатысушылар тест жоспары мен спецификацияны құру процесін сипаттайды.

- ДОК-2: Қатысушылар тапсырмалардың бағалау мақсаттарына сәйкестігін белгілей отырып, тест жоспары мен спецификациясын әзірлейді.

- ДОК-3: Қатысушылар тест жоспары мен спецификациясын бағалайды, талдау негізінде жақсарту бойынша ұсыныстар енгізеді.

5 модуль: Жасанды интеллект және тест тапсырмаларын әзірлеу

Практикалық жұмыс: тест тапсырмаларын ЖИ қолдану арқылы әзірлеу және оларды білім алушылардың білім беру қажеттіліктеріне бейімдеу және сапаны бағалау.

- ДОК-1: Қатысушылар тест тапсырмаларын әзірлеуде ЖИ қолдану принциптерін түсіндіреді.

- ДОК-2: Қатысушылар ЖИ көмегімен тапсырмаларды әзірлейді және бейімдейді.

- ДОК-3: Қатысушылар нәтижелерді талдау және жақсартуларды ұсыну арқылы әзірленген тапсырмалардың сапасын бағалайды.

6 модуль: Білім беру салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу

Практикалық жұмыс: пәннің ерекшелігі мен стандарттарын ескере отырып, таңдалған білім саласына арналған тест тапсырмаларын әзірлеу.

- ДОК-1: Қатысушылар білім салалары бойынша тест тапсырмаларын әзірлеудің негізгі ерекшеліктерін тізімдейді.

- ДОК-2: Қатысушылар тест тапсырмаларын пәннің стандарттары мен ерекшеліктеріне бейімдей отырып әзірлейді.

- ДОК-3: Қатысушылар тапсырмаларды талдайды және бағалайды, оларды бейімдеу бойынша негізделген ұсыныстар береді.

7 модуль: Тест тапсырмаларын сараптау

Практикалық жұмыс: чек-парақтарын қолдана отырып, әзірленген тест тапсырмаларына сараптама жүргізу, тестілеуді ұйымдастыру және нәтижелерді талдау.

- ДОК-1: Қатысушылар тест сараптамасының түрлері мен критерийлерін сипаттайды.

- ДОК-2: Қатысушылар чек-парақтарын қолдана отырып сараптама жүргізеді.

- ДОК-3: Қатысушылар өзгерістер мен жақсартуларды ұсына отырып, сараптама мен апробация нәтижелерін талдайды.

8 модуль: Функционалдық сауаттылық бойынша тест тапсырмаларын әзірлеу.

Практикалық жұмыс: функционалдық сауаттылықты бағалау үшін тест тапсырмаларын әзірлеу, халықаралық тәсілдерді ұлттық контекстке бейімдеу.

- ДОК-1: Қатысушылар функционалдық сауаттылық тұжырымдамасын түсіндіреді.

- ДОК-2: Қатысушылар функционалдық сауаттылықты бағалауға бағытталған тапсырмаларды әзірлейді.

- ДОК-3: Қатысушылар тапсырмаларды олардың қолданылуын бағалау арқылы ұлттық контекстке бейімдейді.

9 модуль: Цифрлық платформаларда және цифрлық сервистерді пайдалана отырып тест тапсырмаларын әзірлеу.

Практикалық жұмыс: цифрлық платформада тест тапсырмаларын ЖИ-кұралдарын пайдалана отырып әзірлеу, тестілеу нәтижелеріне талдау жүргізу және есепті дайындау.

- ДОК-1: Қатысушылар цифрлық платформалардың тест әзірлеу мүмкіндіктерін сипаттайды.

- ДОК-2: Қатысушылар цифрлық қызметтер мен ЖИ көмегімен тест тапсырмаларын әзірлейді.

- ДОК-3: Қатысушылар тестілеу нәтижелерін талдайды, деректерді интерпретациялайтын есеп дайындайды және оларды жақсарту бойынша ұсыныстар береді.

Бағалаудың бұл тәсілі қатысушылардың негізгі білімін де, олардың осы білімді практикалық жағдайларда қолдану, талдау және бейімдеу қабілетін де бағалауға мүмкіндік береді, бұл цифрлық және генеративті технологияларды білім жетістіктерін бағалауға біріктіруге байланысты тапсырмаларды сәтті орындау үшін маңызды.

10 модуль. Өзіндік жұмыс:

ДОК фрейміне негізделген жобаны бағалау критерийлері:

1. 1 деңгей (ДОК-1): Білім

- Бағдарламаның барлық модульдері бойынша базалық білімді меңгеру деңгейі.

- Бағдарлама барысында зерттелген деректерді, анықтамаларды, фактілер мен процедураларды қайталау мүмкіндігі.

- Білім беру жетістіктерін бағалауға байланысты терминология мен тұжырымдамаларды қолданудың дәлдігі мен толықтығы.

2. 2 деңгей (DOK-2): Білімді қолдану

- Жобадағы нақты міндеттерді шешу үшін академиялық тұжырымдамалар мен дағдыларды қолдану мүмкіндігі.

- Мәтіндер мен бағалауға байланысты тақырыптарды талдау үшін когнитивті дағдыларды қолдану.

- PISA, TIMMS, PIRLS және CIVICS стандарттарына сәйкес келетін практикалық шешімдерді әзірлеу үшін білімді қолдану.

3. 3 деңгей (DOK-3): Талдау және негіздеу

- Стратегиялық ойлау және таңдалған әдістер мен тәсілдерді негіздеу мүмкіндігі.

- Жобада жасалған шешімдер мен қорытындыларды дәлелдеу.

- Білім беру процесіне технологияларды енгізу нәтижелерін талдай және интерпретациялай білу.

4. (DOK-4) деңгей: Білімді кеңейту және қолдану

- Алынған білім мен дағдыларды білім беру практикасының кең контекстіне біріктіру мүмкіндігі.

- Нақты оқу міндеттерінен тыс технологияларды қолдану аясын кеңейту мүмкіндігі.

- Білім беру процесін одан әрі дамыту үшін және бағалауда генеративті және цифрлық технологияларды қолдану бойынша инновациялық шешімдерді ұсыну.

9. КУРСТАН КЕЙІНГІ СҮЙЕМЕЛДЕУ

Бағдарлама үшін курстан кейінгі сүйемелдеу алған білімдерін кәсіби қызметіне енгізу және қолдану процесінде тыңдаушыларды жан-жақты қолдауға бағытталған. Бұл кезең оқу аяқталғаннан кейін бір жылға созылады және цифрлық және генеративті технологияларды бағалау тәжірибесіне сәтті интеграциялауды қамтамасыз ететін сүйемелдеудің әртүрлі нысандарын қамтиды.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің негізгі мақсаттары:

1. Теориялық игеруден практикалық қолдануға біркелкі көшуді қамтамасыз ету: үйренген технологияларды күнделікті білім беру практикасына интеграциялауды қолдау.

2. Туындайтын қиындықтарды шешу үшін құралдар мен ресурстарды ұсыну: консультацияларға, қосымша ресурстарға және сарапшылардың қолдауына үнемі қол жеткізуді қамтамасыз ету.

3. Цифрлық және генеративті технологияларды қолданудың тұрақты тәжірибесін қалыптастыру: білім беру ортасында ұзақ мерзімді қолдану үшін курстар барысында алынған дағдылар мен құзыреттерді нығайту.

1-3 айлар: Түсіну және интеграция

Курстан кейінгі алғашқы үш айда алынған білімді түсінуге және оларды білім беру практикасына біртіндеп біріктіруге баса назар аударылады:

- Вебинарлар: тест тапсырмаларын әзірлеу мен енгізуде цифрлық және генеративті технологияларды қолдану тәсілдері талқыланатын вебинарлар өткізу. Дербестендірілген тест тапсырмаларын жасауға, сондай-ақ білім алушылардың қажеттіліктеріне бағалау әдістерін теңшеуге көңіл бөлінеді.

- Кеңестер беру: қатысушылар нақты мәселелерді талқылай алатын және өз ұйымдарында технологияларды бейімдеу бойынша ұсыныстар алатын жеке консультациялар.

- Қосымша ресурстар: түсінуді тереңдетуге және технологияны енгізуді жеңілдетуге көмектесетін кеңейтілген оқу материалдарын, мақалалар мен нұсқаулықтарды ұсыну.

4-9 айлар: Қиындықтарды енгізу және жеңу

Келесі кезең бағдарлама идеяларын белсенді енгізуге және процесте туындайтын қиындықтарды шешуге бағытталған:

- Қиындықтарды жеңу бойынша вебинарлар: технологияларды енгізу кезінде педагогтер кездесетін типтік мәселелерді талқылайтын және практикалық шешімдерді ұсынатын тұрақты вебинарлар.

- Сабақтарды бақылау: жаттықтырушылар технологияның қолданылуын бағалау, әдістерді жақсарту немесе бейімдеу бойынша кеңестер ұсыну арқылы тыңдаушылардың сабақтарын бақылайды.

- Консультациялар: тест тапсырмаларының сапасы мен тиімділігін арттыру үшін технологияларды сәтті қолдануға баса назар аудара отырып, жеке қолдауды жалғастыру.

10-12 айлар: Рефлексия және келешек даму

Курстан кейінгі сүйемелдеудің соңғы кезеңі технологияларды енгізу тәжірибесін талдауға және одан әрі кәсіби дамуды жоспарлауға арналған:

- Тәжірибені тарату бойынша семинар: тыңдаушылар өз тәжірибелерімен бөлісетін, жетістіктері мен қиындықтарын талқылайтын, цифрлық және генеративті технологияларды пайдалана отырып бағалауды одан әрі жетілдіру стратегияларын әзірлейтін семинар өткізу.

- Консультациялар: нақты жағдайларды талдауға және бағалау процестерін жетілдіру бойынша келесі қадамдарды жоспарлауға бағытталған қорытынды консультациялар.

Курстан кейінгі сүйемелдеу алынған білім мен дағдыларды бекітуге ғана емес, сонымен қатар педагогтердің кәсіби құзыреттіліктерінің тұрақты дамуын қамтамасыз ете отырып, оларды нақты білім беру тәжірибесінде тиімді қолдануға ықпал етеді.

10. НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТ ТІЗІМІ

Негізгі әдебиет:

1. Послание Главы государства Касым-Жомарта Токаева народу Казахстана "Справедливый Казахстан: закон и порядок, экономический рост, общественный оптимизм" 2.09.2024 // <https://www.akorda.kz/>
2. Аналитический отчет «Комплексный анализ результатов мониторинга образовательных достижений обучающихся организаций среднего образования (МОДО-2023)» / Министерство просвещения Республики Казахстан, Национальная академия образования имени И. Алтынсарина, Астана: 2023. – 182 стр.
3. Официальный сайт «Национального центра тестирования» Министерства науки и высшего образования Республики Казахстан // <https://testcenter.kz/postupayushchim-v-vuz/ent/>
4. OECD (2023), PISA 2022 Results (Volume I): The State of Learning and Equity in Education, PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/53f23881-en>. OECD (2023), PISA 2022 Results (Volume II): Learning During – and From – Disruption, PISA, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/a97db61c-en>.
5. Аналитический отчет «Комплексный анализ результатов мониторинга образовательных достижений обучающихся организаций ТиППО» / Министерство просвещения Республики Казахстан, Национальная академия образования имени И. Алтынсарина, Астана: 2023. – 82 стр.
6. OECD (2019) FUTURE OF EDUCATION AND SKILLS 2030 OECD Learning Compass 2030 A SERIES OF CONCEPT NOTES. - 146 p. // https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/about/projects/edu/education-2040/1-1-learning-compass/OECD_Learning_Compass_2030_Concept_Note_Series.pdf
7. World Bank. 2018. World Development Report 2018: Learning to Realize Education’s Promise. Washington, DC: World Bank. doi:10.1596/978-1-4648-1096-1.
8. Birdsall, Nancy, Barbara Bruns, and Janeen Madan. 2016. “Learning Data for Better Policy: A Global Agenda.” CGD Policy Paper, Center for Global Development, Washington, DC. <http://www.cgdev.org/sites/default/files/learning-data-better-policy.pdf>.
9. Pritchett, Lant. 2013. The Rebirth of Education: Schooling Ain’t Learning. Washington, DC: Center for Global Development; Baltimore: Brookings Institution Press.
10. OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development). 2011. Strong Performers and Successful Reformers in Education: Lessons from PISA for the United States. Paris: OECD.
11. Scheerens J. et al. OECD review on evaluation and assessment frameworks for improving school outcomes // Country background report for the Netherlands. – 2012.
12. Tan C., Ng C. S. L. Assessment reform in Shanghai: Issues and challenges // International Journal of Educational Reform. – 2018. – Т. 27. – №. 3. – С. 291-309.

13. Аналитический отчет по результатам исследования действующей системы критериального оценивания учебных достижений школьников. НАО им. Ы.Алтынсарина. - Астана, 2023 г. - 328 с.

14. Постановление Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2023 года № 249. Об утверждении Концепции развития дошкольного, среднего, технического и профессионального образования Республики Казахстан на 2023 – 2029 годы // <https://adilet.zan.kz/rus/docs/P2300000249#z299>

15. Постановление Правительства Республики Казахстан от 28 марта 2023 года № 248. Об утверждении Концепции развития высшего образования и науки в Республике Казахстан на 2023 – 2029 годы.

Қосымша әдебиет:

1. Аванесов В.С. Композиция тестовых заданий. Учебная книга для преподавателей вузов, учителей школ, аспирантов и студентов педвузов. – М.: Адепт, 1998.

2. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование. – СПб.: Питер, 2007.

3. Андерсен Пру, Морган Джордж. Разработка тестов и анкет для национальной оценки учебных достижений. /пер.с англ.В.Н.Симкина; науч.ред. В.И.Звонников – М.: Логос, 2011.

4. Бляхеров И.С., Савинова Л.Н., Михалева Т.Г. и др. Основные принципы построения системы понятий и терминов педагогического тестирования. // Стандарты и мониторинг в образовании, 2003, №3.

5. Давыдова О.В. Создание измерителей для оценки компетенций обучающихся. // Вестник университета, 2012, №12.

6. Ефремова Н.Ф. Формирование и оценивание компетенций в образовании. Монография. – Ростов-на-Дону, «Аркол», 2010. – 386 с.

7. Звонников В.И., Челышкова М.Б. Оценка качества результатов обучения при аттестации (компетентностный подход): учеб. пособие. – Изд. 2-е, перераб и доп. – М.: 2012. – 280 с.

8. Зимняя И.А. Компетентностный подход: каково его место в системе современных подходов к проблеме образования? (теоретико-методологический аспект) // Высшее образование сегодня, 2006, №8.

9. Клайн П. Справочное руководство по конструированию тестов. – Киев, 1994. – 283 с.

10. Крокер Линда, Алгина Джеймс. Введение в классическую и современную теорию тестов: учебник. – М.: Логос, 2010. – 668 с.

11. Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. – М.: Народное образование, 2000.

12. Переверзев В.Ю. Критериально-ориентированное педагогическое тестирование. Учебное пособие. – М., Логос, 2003. – 120 с.

13. Хуторской А.В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования // Народное образование, 2003, №5.
14. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов. Учебное пособие. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2001.
15. Чельшкова М.Б., Звонников В.И., Давыдова О.В. Оценивание компетенций в образовании: учебное пособие. – М.: 2011. – 229 с.
16. Единый государственный экзамен. История. Варианты контрольных измерительных материалов. Министерство образования РФ. – М.: Центр тестирования Минобрнауки России, 2002.
17. Давыдова О.В., Михалева Т.Г. Разработка педагогических тестов по истории. – М.: ВАКО, 2013.
18. Интернет-сайт Федерального института педагогических измерений - fipi.ru.
19. Интернет-сайт Федерального интернет-экзамена в сфере профессионального образования – fero.ru
20. Национальный доклад о состоянии и развитии системы образования РК. - ИАЦ, 2022, стр.102-103.
21. Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). The future of education and skills: Education 2030 //OECD education working papers. – 2018.
22. AERA, APA, and NCME [American Educational Research Association, American Psychological Association, and National Council on Measurement in Education]. 2014. Standards for Educational and Psychological Testing. Washington, DC: AERA.
23. Albano, T. (2020) Introduction to Educational and Psychological Measurement Using R (Chapter 4 most relevant to item and test development)
24. Anderson, P., and G. Morgan. 2008. Developing Tests and Questionnaires for a National Assessment of Educational Achievement. Washington, DC: World Bank. (Available in Russian)
25. Benjamin Luke Moorhouse a, Marie Alina Yeo, Yuwei Wan. 2023. "Generative AI tools and assessment: Guidelines of the world's top-ranking universities", Computers and Education Open, Volume 5, 15 December 2023, 100151 <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666557323000290>
26. Cresswell, J., U. Schwantner, and C. Waters. 2015. Review of Component Skills Assessed and Contextual Data Collection Used in Relevant International Assessments. Paris: OECD/World Bank.
27. ETS [Educational Testing Service]. 2014. ETS Standards for Quality and Fairness. Princeton, NJ: ETS.
28. Lockheed, M., T. Prokic-Breuer, and A. Shadrova. 2015. The Experience of Middle-Income Countries Participating in PISA 2000-2015. Paris: OECD/World Bank.
29. OECD [Organization for Economic Cooperation and Development]. 2011. "Singapore: Rapid Improvement Followed by Santelices, M., J. Ugarte, P. Flotts, D.

Radovic, and P. Kyllonen. 2011. "Measurement of New Attributes for Chile's Admissions System to Higher Education." Research Report ETS RR-11-18. Princeton, NJ: Educational Testing Service.

30. Shiel, G., and F. Cartwright. 2015. Analyzing Data from a National Assessment of Educational Achievement. Washington, DC: World Bank. (Available in Russian)

31. Strong Performance." In Strong Performers and Successful Reformers in Education (pp. 159-176). Paris: OECD.

32. Өлшеу және бағалау. Монография / И.У. Сагиндиқов, Б.Б. Динаева, Г.Ж.Убайдуллаева. – Нұр-Сұлтан, 2021. - 284 бет.

32. Жетілдіру және ынталандыру. Монография / И.У.Сагиндиқов, С.К.Жумажанова, А.Ж.Ауезханова, М.Ш.Тасбулатова – Астана, 2023. – 260 бет.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

РЕСПУБЛИКА КАЗАХСТАН

АВТОРЛЫҚ ҚҰҚЫҚПЕН ҚОРҒАЛАТЫН ОБЪЕКТІЛЕРГЕ ҚҰҚЫҚТАРДЫҢ
МЕМЛЕКЕТТІК ТІЗІЛІМГЕ МӘЛІМЕТТЕРДІ ЕНГІЗУ ТУРАЛЫ

КУӘЛІК

2024 жылғы «5» қыркүйек № 49463

Автордың (лардың) жөні, аты, әкесінің аты (егер ол жеке басын куәландыратын құжатта көрсетілсе):
САТАНОВ АРСТАН БОЛАТОВИЧ, Түремұратов Талғат Мұқанбетович

Авторлық құқық объектісі: **құрамдас туынды**

Объектінің атауы: **Образовательная программа – краткосрочных курсов повышения квалификации педагогов общеобразовательных школ, колледжей и вузов «Интеграция цифровых и генеративных технологий в оценивание образовательных достижений обучающихся по стандартам PISA, TIMMS, PIRLS и CIVICS: опыт и лучшие практики»**

Объектіні жасаған күні: **03.09.2024**

Құжат тұлғасыналығын <http://www.kazpatent.kz/ru> сайтының
"Авторлық құқық" бөлімінде тексеруге болады. <https://copyright.kazpatent.kz>

Подлинность документа возможно проверить на сайте kazpatent.kz
в разделе «Авторское право» <https://copyright.kazpatent.kz>

ЭЦҚ қол қойылды

Е. Оспанов